

SEIMUI PATEIKTOS PARAFUOTOS SUTARTYS DĖL “JUKOS” INVESTICIJŲ Į “MAŽEIKIŲ NAFTĄ”

Vilnius, gegužės 30 d. (ELTA). Ūkio ministerija pristatė į Seimo kanceliariją Vyriausybės, JAV kompanijos “Williams” ir Rusijos bendrovės “Jukos” įgaliotų atstovų parafuotas sutartis dėl Rusijos naftos bendrovės “Jukos” investicijų į “Mažeikių naftą”.

“Parafuotos investicijų, akcininkų ir kitos sutartys Seimo nariams pateiktos, kad jie svarstydami sandoriui baigti reikalingas įstatymų pataisas susidarytų visą vaizdą apie jį”, - Eltai sakė ūkio viceministras Nerijus Eidukevičius, vadovavęs Lietuvos atstovams per derybas su “Williams” ir “Jukos”.

Seimo Ekonomikos komitete ELTA sužinojo, kad šis komitetas ketvirtadienį pritarė Vyriausybės šią savaitę pateiktiems dviejų įstatymų, reikalingų ši baigti sandorį, projektams. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas tiems projektams pritarė. Tą klausimą svarstė ir Ekonomikos komitetas, tačiau sprendimo nepriėmė. Pasak komiteto atstovų, projektams su tam tikromis pataisomis pritarta gavus iš Vyriausybės papildomos informacijos. Savo nuomonę dėl įstatymų projektų dar turi išsakyti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Kaip ELTA yra pranešusi anksčiau, Seimas po pateikimo pritarė dviejų įstatymų projektams, sudarantiems teisines finansines prielaidas pasirašyti sutartis tarp JAV kompanijos “Williams International” ir Rusijos bendrovės “Jukos”. Dviejų įstatymų projektai Vyriausybės prašymu Seime bus skubiai svarstomi. Juos planuojama priimti po savaitės.

Turi būti pakeistas akcinių bendrovių “Būtingės nafta”, “Mažeikių nafta” ir “Naftotiekis” reorganizavimo įstatymas, priimtas naujas teisinis aktas - Lietuvos valstybės esminių turtinių įsipareigojimų, susijusių su investicijomis į akcinę bendrovę “Mažeikių nafta”, prisiėmimo įstatymas.

N.Eidukevičius tikisi, kad

sandorį dėl “Jukos” investicijų pavyks baigti birželio mėnesį.

JAV kompanija “Williams International” ir Rusijos naftos bendrovė “Jukos” oficialiai paskelbė, kad kartu su Lietuvos Vyriausybe baigė parafuoti sutartis dėl AB “Mažeikių nafta” akcijų pardavimo “Jukos” antrinei bendrovei. Dokumentus parafavo Vyriausybės atstovas N. Eidukevičius, “Williams International” vykdančysis direktorius Randy Majors, “Jukos” antrinei bendrovei atstovaujantis “Jukos” pirmasis viceprezidentas Mikhail Brudno ir “Jukos” vyriausiasis finansininkas - Bruce Misamore.

“Mes sveikiname šį svarbų Lietuvos Vyriausybės, “Williams” ir “Jukos” bendrą žingsnį. Šiandien pasibaigęs parafavimas reiškia, kad visi klausimai tarp šalių buvo išspręsti, ir atveriamos durys sandorio užbaigimui artimiausioje ateityje. “Williams” nusiteikusi optimistiškai, kad po būtinų įstatyminių pataisų priėmimo Lietuvos Seime bei neeilinio “Mažeikių naftos” akcininkų susirinkimo mes galėsime užbaigti šį sandorį ir iki birželio pabaigos “Jukos” taps naująja bendrovės akcininke”, - sakė “Williams International” vykdančysis direktorius Randy Majors.

“Mes esame labai patenkinti, kad sugebėjome išspręsti visus likusius klausimus per tokį trumpą laiką ir pasiekti naudingą susitarimą tarp visų šalių. “Williams” dėkinga už Lietuvos Vyriausybės ir “Jukos” derybininkų komandų pastarųjų savaitžių sunkų darbą ir įdėtą pastangas”, - tvirtino JAV kompanijos atstovas.

“Mums malonu, kad sutartis patvirtino Lietuvos Vyriausybė, ir laukiame pritariančių Seimo veiksmų, kurie yra būtini siekiant baigti sandorį birželį ir sutelkti dėmesį tolesnei “Mažeikių naftos” modernizacijai”, - sakė “Jukos” vyr. finansininkas Bruce Misamore. - Sutartis atneš naudos visoms šalims.

Illinois lietuvių respublikonų lygos atstovai įteikia Lietuvos ambasadoriui Vygaudui Ušackui Illinois valstijos Senato ir Atstovų Rūmų priimtas rezoliucijas už Lietuvos pakvietimą į NATO.

Iš kairės: Pranas Jurkus, Regina Narušienė, ambasadorius Vygaudas Ušackas ir Anatolijus Milūnas, lygos pirmininkas.

LIETUVA PREZIDENTĄ RINKS PRIEŠ KALĖDAS

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA). Kalėdų išvakarėse, gruodžio 22 dieną, numatomi Lietuvos Prezidento rinkimai. Tokia data įrašyta nutarimo projekte, kuriam po pateikimo pritarė Seimas. Opozicinė Konservatorių frakcija spėja, kad valdančioji dauguma skubai priimti nutarimo projektą dėl Prezidento rinkimų datos tam, kad galima būtų pateikti siūlymą tą pat dieną surengti savivaldybių tarybų rinkimus, praneša ELTA.

Pagal Lietuvos Konstituciją, Prezidento rinkimus skiria Seimas. Jie vyksta pasukutinį sekmadienį, likus dviem mėnesiams iki Respublikos Prezidento kadencijos pabaigos. Dabartinio šalies vadovo Prezidento Valdo Adamkaus kadencija baigiasi 2003 metų vasario 23 d.

Kaip sakė pateikdamas nutarimo projektą Seimo pirmasis vicepirmininkas Česlovas Juršėnas, Konstitucija nepalieka didelės pasirinkimo laisvės nustatant Prezidento rinkimų datą. Pasirinkimas galimas tik tarp dviejų datų - gruodžio 22 d. ir gruodžio 29 d. Tačiau gruodžio 29-oji, pasak Č.Juršėno, tuoj po Kalėdų ir prieš Naujus metus labai nepatogi rinkėjams diena.

Pateikiant nutarimo projektą dėl Prezidento rinkimų datos, parlamentarai užsiminė ir apie Konstitucijos pataisas, kurios leistų Prezidento rinkimus surengti patogesniu laiku, o ne didžiųjų švenčių išvakarėse. Č. Juršėno nuomone, tai ateityje svarstytinas klausimas.

Po pateikimo už nutarimo “Dėl prezidento rinkimų datos paskyrimo” projektą balsavo 57 Seimo nariai, prieš buvo 2 ir 9 susilaikė.

Konservatorių frakcija nepritarė tam, kad taip forsuojama priimti šį nutarimą. Anot šios frakcijos nario ir partijos vadovo Vytauto Landsbergio, paskelbus Prezidento rinkimų datą “jau kitą posėdį ar kitą savaitę ateis pasiūlymas paskelbti tą pačią dieną ir savivaldybių tarybų rinkimų datą”. V. Landsbergio teigimu, Prezidento rinkimų datą ne vėlu būtų paskelbti ir liepos mėnesį.

Po pateikimo Seimo nutarimo projektas bus svarstomas Teisės ir teisėtvarkos bei Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komitetuose. Plenariniame posėdyje nutarimo projektą planuojama svarstyti birželio 6 d.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ PATAISA ATMESTA

Vilnius, gegužės 30 d. (ELTA). Nepriimtina ir netaisyтина - toks sprendimas ketvirtadienį Seime buvo priimtas dėl prieštarų vertintos Valstybės pensijų įstatymo pataisos. Ja siūlyta gražinti nukentėjusių asmenų valstybines pensijas antihitlerinės koalicijos dalyviams, netekusiems jų 1997 ir 2000 metais dėl priimtų apribojimų. Socialdemokratų inicijuotos pataisos nepalaikė ne tik opozicija, bet ir partneriai socialliberalai. Už tai, kad būtų atmestas pataisos projektas balsavo 45 Seimo nariai, jai pritarė 30 Seimo narių ir 4 susilaikė. Panašiai buvo balsuota ir dėl siūlymo gražinti projektą autoriams parengti iš naujo, praneša ELTA.

Projektą inicijavusių socialdemokratų atstovė Sigita Burbienė teigė, kad pataisa siekiama atkurti teisingumą, sugražinti valstybinių pensijų mokėjimą asmenims, turintiems nukentėjusių asmenų statusą.

“Savo laiku buvo nuspręsta, kad daliai žmonių valstybinių pensijų mokėti negalima. Būtent dėl to, kad jie vienu ar kitu metu dirbo partijos instruktoriumi ar etatiniu sekretoriumi. Mūsų įsitikinimu, tai nebuvo teisingas sprendimas”, sakė S. Burbienė.

Tuo tarpu konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis sakė, kad priėmus pataisą nukentėjusių asmenų valstybines pensijas gaus karininkų laipsnių neturėję buvę kagėbistai - “vairuotojai, mušikai, kankinimo kamerų plovėjai, mirusių tremtinių kūnų mėtytojai iš vagonų, “Smerč” dalinių eiliniai”.

Opozicinės Liberalų frakcijos seniūno Eligijaus Masiulio teigimu, socialdemokratų pataisa skatina visuomenės sukiršinimą ir liudija partinių interesų tenkinimą įstatymų lygiu.

Dauguma socialdemokratų partnerių socialliberalų nedalyvavo balsavime dėl Valstybinių pensijų pataisos, o keletas jų buvo prieš projektą. Opozicijos atstovai spėjo, kad taip socialliberalai atsilygina koalicijos partneriams už socialdemokratų frakcijos Kauno taryboje veiksmus, išverčiant iš posto Kauno merą socialliberalą Eriką Tamašauską.

■ SEIMO LĖŠOS

Vilnius, gegužės 30 d. (ELTA). Seimo Liberalų frakcija ragina Seimo Pirmininką Artūrą Paulauską imtis iniciatyvos ir įkurti Seimo laikinąją komisiją, kuri įvertintų, ar tikslingai Parlamentas išleidžia lėšas.

Pasak šios frakcijos seniūno Eligijaus Masiulio, ši komisija turėtų peržiūrėti, kaip iš valstybės biudžeto Seimui skirtos lėšos panaudojamos, kokios yra jų taupymo galimybės. Šią Seimo komisiją siūloma sudaryti iš visų frakcijų atstovų, praneša ELTA. E. Masiulis tikisi, kad Seimo vadovas parodys gerą valią. Jeigu Seimo Pirmininkas nereaguos į šį siūlymą, liberalai ketina Seimo Statute numatyta tvarka inicijuoti tokios komisijos sudarymą.

Seimo vicepirmininkas liberalas Gintaras Steponavičius spaudos konferencijoje sakė, kad galima ir būtina efektyviau panaudoti Seimo lėšas ir turtą. Liberalų manymu, Seimas, kurio metinis biudžetas siekia 54 milijonus litų, turėtų parodyti deramą pavyzdį kitoms valstybės institucijoms, kaip mažinti valstybės valdymo išlaidas. Pasak G. Steponavičiaus, taupant mokesčių mokėtojų pinigus Seimo kanceliarija galėtų sumažinti biurokratinį aparatą, atsisakydama Seimui nebūdingų funkcijų ir privilegijų, pavyzdžiui, poilsio namų, pirčių išlaikymo, paslėpto maitinimo subsidijavimo.

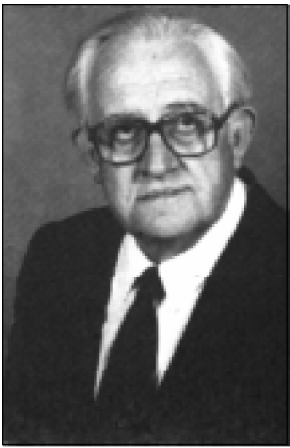
Liberalai taip pat siūlo peržiūrėti visų 14 iš Seimo biudžeto finansuojamų nuolatinių parlamento komisijų, kurios neretai dubliuoja komitetų funkcijas, darbą. G. Steponavičiaus teigimu, parlamento vadovybei reikėtų neatidėliotinai apsispręsti ir dėl maitinimo paslaugų konkurso būdu perdavimo į privačias rankas. Šiuo metu maitinimo paslaugas parlamentui teikia valstybinė įmonė “Greminta”. “Juokinga, kai privatizuojant tokias strategškai svarbias bendroves kaip “Lietuvos dujos” valdančioji dauguma bijo privatizuoti Seimo valgyklą”, - stebėjosi Seimo pirminko pavaduotojas.

Seimo Liberalų frakcijos seniūnas E. Masiulis pastebėjo, kad konkurso keliu būtų galima išsireikalausiti geresnės paslaugų kokybės. G. Steponavičiaus manymu, gerinti parlamentarų darbo sąlygas Seimo valdžia turėtų ieškodama vidinių resursų. Pasak parlamentaro, kol kas einama lengviausiu keliu - kitų metų Seimo biudžetą planuojama padidinti, jo duomenimis, iki 62 milijonų litų.

Anot G. Steponavičiaus, Seimas turėtų užsiimti savo tiesiogine funkcija - įstatymų leidyba, o ne ūkine veikla. Jį stebina parlamento vadovybės noras susigražinti Seimo kaimynystėje esantį sklypą ir jame pradėti automobilių stovėjimo aikštelės ar net naujų parlamento rūmų statybą.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Gegužės 19 vidurnaktį pasaulio valstybių tarpe gimė nauja nepriklausoma valstybė - Rytinis Timoras. Gyventojų šioje šalyje yra vos 800,000, daugumas katalikų tikėjimo, nors salos miestuose gyvena nemažai musulmonų, arabų kilmės ir Kinijos ateivių. Rytinio Timoro sostinė Dili yra apie 1,200 mylių atstume nuo Indonezijos salyno sostinės Jakarta. Timoro sala, paskelbusi nepriklausomybę, teturi vos 5,600 kvadratinių mylių žemės plotą. Žemė nederlinga, šalies gyventojai vargingiausi pasaulyje, nors jūroje tarp salos ir Australijos yra randami naftos šaltiniai ir tikimasi rasti natūralių dujų. Nuo 1999 metų salos administravimą buvo perėmusios Jungtinės Tautos. Nepriklausomybės paskelbimo ceremonijose dalyvavo ir kalbą pasakė Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kofi Annan, išreiškęs sveikinimus ir geriausius pasaulio tautų linkėjimus. Prieš mėnesį naujos valstybės prezidentu buvo išrinktas ilgametis kovotojas už laisvę ir nepriklausomybę Xanana Gusmao. Jis vadovavo ceremonijoms nuleidžiant Jungtinių Tautų vėliavą ir pakeliant naujos valstybės vėliavą. JAV buvęs prezidentas Bill Clinton atstovavo JAV-bėms. Išskilmėse dalyvavo Australijos premjeras John Howard ir Portugalijos prezidentas Jorge Sampaio. Kiek anksčiau kalbėjo netikėta viešnia, Indonezijos prezidentė Megawati Sukarnoputri, padėjusi gėlių ant Timoro kovotojų paminklo. Kai kurie Timoro piliečiai sutiko Indonezijos prezidentę nedraugiškai, nes daugiausia žuvusių krito kovodami prieš Indonezijos miliciją.

Rytinio Timoro kolonizatoriai daug šimtmečių buvo portugalai. Brazilijos delegatai nepriklausomybės paskelbime pažadėjo išmokyti salos gyventojus auginti kavos plantacijas, sakoma, kad bedarbių procentas saloje yra apie 70. Portugalai valdė Rytinį Timorą keturis šimtmečius, o paskutinius 24 metus saloje gyventojus skriaudė Indonezijos

NAUJA AZIJOS VALSTYBĖ

milicija. Laisvės siekiančius salos gyventojus pavergėjai trėmė į kitas Indonezijos salas, kankino juos koncentracijos stovyklose, vertė badauti ir tiesiog žudė be jokių teismų ir kaltinimų. Toks okupantų elgesys paveikė tarptautinę opiniją. Pasaulio Bankas ir kitos tarptautinės organizacijos pažadėjo naujai valstybei ekonominę paramą. Naujasis valstybės prezidentas savo kalboje pabrėžė, kaip Jungtinės Tautos prisidėjo pravedamos referendumą, kuriame salos gyventojai išreiškė savo laisvės troškimą ir norą laisvai gyventi. Naujoji šalies valdžia jau sudarė “tiesos ir susitaikymo komisiją”, kuri nebandys keršyti buvusiems okupantams, bet bandys nubausti persekiotojus už žudymą ir kitus nusikaltimus. Turtingosios pasaulio valstybės jau pažadėjo naujos valstybės biudžetui 440 milijonų dolerių pradėti atstatyti sukilimo sunaikintą gyvenimą. Iš kitų Indonezijos regionų į salą grįžta tūkstančiai pabėgėlių. Saloje dar liks

Jungtinių Tautų atstovybė, kuriai vadovauja Sergio Vieira de Mello. Užsienio korespondentai bando lyginti Rytinio Timoro išsilaisvinimą ir naujos šalies įsisteigimą su Jugoslavijos įvykiais. Spėjama, kad kruvina kova su okupantais Balkanuose pareikalavo daugiau aukų. Naujai paskirtas vyriausybės premjeras Mari Alkatiri pareiškė, kad šalies ateitis dar daug metų priklausys nuo užsienio šalių paramos. Timor salos pajamos iš dujų ir naftos šaltinių priklausys nuo kaimyninės Australijos, su kuria bus susitarta, kurie šaltiniai kam priklausos. Iš naftos ieškotojų jau gautama 70 mil. dol. kasmet. Brazilija pažadėjo išplėsti salos kavos auginimą. Ateitis daugeliu atveju priklausys nuo Indonezijos centrinės valdžios. Dabartinė prezidentė parodė, kad su ja bus galima susitarti. Ji pritarė naujos šalies vadovybei, kad svarbiausias naujos valstybės uždavinys yra išplėsti šalies švietimą.

JAV prez. G. Bush Amerikoje minima žuvusiųjų karių dieną - gegužės 27 - buvo Prancūzijoje ir aplankė Normandijoje II Pasaulinio karo metu žuvusių 9,387 amerikiečių kapus.

AP

Keliais sakiniais

• **Popiežius Jonas Paulius II** pasirodė silpnas savo kelionėje į Azerbaidžian ir Bulgariją. Jis pasakė atvykęs kaip taikos ambasadorius. Baku mieste popiežius sutiko toje šalyje gyvenančius kelis šimtus katalikų. Nežiūrint drebančių rankų ir neaiškos kalbos, popiežius šią vasarą planuoja dar aplankyti Kanadą, Meksiką, Gvatemalą ir Lenkiją.

• **Nepalio** karalius paskelbė, kad jis paleidžia parlamentą ir skelbia balsavimus lapkričio 13 d.

• **Izraelio** premjeras Sharon, paskelbęs savo biudžetą

prarado kelių religinių partijų paramą ir atleido iš pareigų tų partijų ministrus. Premjeras gali prarasti seime turėtą savo rėmėjų daugumą.

• **Palestin**os savižudžiai arabai vėl susisprogdino netoli Tel Avivo. Du izraelitai žuvo, 25 buvo sužeisti.

• **JAV prezidentas George Bush** gegužės pabaigoje išvyko į Europą. Atminimo dieną jis planavo Normandijos pakraštyje melstis amerikiečių karių kapinėse. Gegužės 22-23 prezidentas buvo Vokietijoje, iš ten vyko į Maskvą ir St.Peterburgą. (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

HOLOKAUSTAS IR GENOCIDAS

Šiuo metu Amerikos visuomenėje ypač keliamas holokaustas, kuris tapo beveik vieninteliu centriniu simboliu spaudoje ir televizijos laidose. Keliamas holokausto atminimas atitinka ir Biblijoje daug kartų pakartotam žodžiui “atsiminti” - niekad nepamiršti Dievo darbus, kaip partariama žydams. Bet judaizmas nepripažįsta ilgo mirusiųjų prisiminimo. Ir Amerikos žydai apie holokaustą ne visada mąstė taip, kaip šiandien. Prieš karą ir po karo, regis, Amerikos žydai labiau norėjo būti amerikiečiais ir retai teprisiminti tuos kraštus, iš kurių jie emigravo. Tačiau šiuo metu vėl sakoma, jog žydas pirmiausia yra žydas, tik paskui - amerikietis. Bet holokausto simbolis buvo Varšuvos geto sukilimas ir spaudoje daug buvo rašoma apie nacių bedieviškumą.

Bostone išleistoje knygoje “The Holocaust in American Life” Peter Novick plačiai nagrinėja Amerikos žydų holokausto temą. Mums įdomu, kad ten rašoma apie žydų gyvenimą po karo išvietintųjų asmenų stovyklose Vokietijoje. Rašoma, jog Amerikos žydai antisionistai pradėjo vajų atvežti į JAV maždaug šimtą tūkstančių tautiečių, nors sionistai ir norėjo juos vežti į Palestiną. Jis rašo, jog dipukų stovyklose maždaug kas ketvirtas buvo žydas, tad ir pradėta akcija pervežti keturis šimtus tūkstančių dipukų. Tam reikalui buvęs sudarytas specialus komitetas, kuris rūpinosi jų pervežimu į JAV. Taip atsiradę ir pabėgėliai lietuviai iš Vokietijos. Bet čia susikirto žydų ir krikščioniškų organizacijų interesai. Krikščioniškosios JAV organizacijos norėjo atvežti nukentėjusius nuo komunizmo, tarp kurių būta ir esesininkų, o žydams rūpėjo nacių aukos, kurių tarpe buvo ir komunistų. Įdomu skaityti jo samprotavimus, tačiau mums čia rūpi daugiau lietuvių klausimas.

Tuomet kairieji žydai kėlė holokausto klausimą, o pagrindinės žydų organizacijos Amerikoje stengėsi atsiriboti nuo kairiųjų dėl to, kad komunistinė holokausto grupė kvietė kovoti prieš amerikietišką fašizmą - prieš prez. Harry Truman ir sen. McCarthy, už holokaustą tada pasisakė sovietinių šnipų Rosenbergų gynėjai.

Visa tai buvo šaltojo karo su komunizmu kova, kurio metu 1948 m. buvo pritarta Jungtinėse Tautose genocido sąvokos aptarimui, kai Sovietų Sąjunga stengėsi surišti genocidą su nacių nusikaltimais. Genocido sąvokos autorius buvo Lenkijos žydas Raphael Lemkin. Su juo Amerikos Lietuvių taryba 1952 m. sausio 14 d. turėjo pasitarimą, kuris, kaip Genocido konvencijos iniciatorius, patarė ir papildė ALT paruoštą memorandumą Valstybės sekretoriui Acheson dėl Genocido konvencijos ratifikavimo JAV Senate. Dokumentas buvo gerai paruoštas ir Valstybės departamente labai palankiai priimtas. Po to ALT prašymu, prez. H. Truman vasario 15 d. priėmė ALT delegaciją ir pareiškė neabejotiną pritarimą lietuvių tautos laisvės reikalui.

Bet dėl tremtinių ir pabėgėlių nuo komunizmo įkurdinimo, 1948 m. ALT, BALF ir kitos tautybės daug prisidėjo savo nuolatine veikla, kad JAV Kongresas išleido mums svarbų įstatymą - Displaced Persons Act 774, kuris leido atvykti Amerikon 205,000 išvietintųjų žmonių iš Europos stovyklų. Baltijos valstybėms ir Lenkijai buvo nustatyta 40 proc. kvota. Įstatymo definicijoj pabrėžta, jog tais tremtiniais laikomi tie, kurie atsirado vakarų Europos kraštuose prieš 1945 m. gruodžio 22 d. Tad ir reikia priminti, kad ne vien tik žydų rūpesčiu buvo priimtas tas įstatymas.

S. Tūbėnas

RUSIJA IR EUROPOS SĄJUNGA NERADO BENDROS KALBOS DĖL KARALIAUČIAUS

Maskva, gegužės 29 d. (Reuters-ELTA). Rusija ir Europos Sąjunga (ES) nesusitarė dėl bevizio režimo Karaliaučiaus sričiai po to, kai šį Rusijos anklavą prie Baltijos jūros iš visų pusių sups išsiplėtusios ES narės, praneša Reuters-ELTA.

Tiesa, Kremliuje per vienos dienos viršūnių susitikimą ES suteikė Rusijai prekybos lengvatų, pripažindama ją “rinkos ekonomikos valstybe”.

Anot pasibaigus susitikimui paskelbto bendro pareiškimo, abi šalys “sutarė tęsti bendrą darbą ir ieškoti abiem pusėms priimtino sprendimo Karaliaučiaus regionui”. Toks susitarimas, anot pareiškimo, turės “didelės svarbos kuriant strateginę partnerystę”.

Kreipdamasis į ES lyderius, Rusijos prezidentas Vladimir Putin atvirai sukritikavo Europą už poziciją, dėl kurios Karaliaučius, 2004 metais į ES įstojus Lenkijai ir Lietuvai, gali tapti visiškai nuo pagrindinės Rusijos dalies izoliuota teritorija. Pasak jo, ES atmetė Rusijos pasiūlymus leisti Karaliaučiaus gyventojams laisvai per Lietuvos teritoriją vykti į likusią Rusijos dalį.

“Po to, kai įvyko šaltojo karo laidotuvės, toks požiūris yra mažų mažiausiai nesuprantamas, - trečiadienį sakė V.Putin, turėdamas omenyje Italijoje antradienį Rusijos ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) įsteigtą naują Tarybą. - Neperdėsiu pasakydamas, jog mūsų santykiai su Europos Sąjunga priklausys nuo to, kaip bus išspręstas šis Rusijai gyvybiškai svarbus klausimas”. V.Putin pakvietė ES vadus “paversti politines deklaracijas veikiančiais susitarimais”.

Per viršūnių susitikimą Europos Komisijos pirmininkas Romano Prodi pažadėjo, kad Rusijai bus pripažintas “rinkos ekonomikos” statusas - tai automatiškai suteiks Rusijai, kurios didžiausia prekybos partnerė yra ES, tam tikrų prekybos lengvatų.

Praėjusią savaitę JAV prezidentas George W.Bush nuvy-lė Rusiją, kai viešėdamas Maskvoje nepaskelbė, kad jai pripažįstamas rinkos ekonomikos statusas. Savo atsakymą šiuo Rusijai opiu klausimu jis pažadėjo pateikti birželį.

Anot ES pareiškimo, naujasis statusas, kuriuo įverti-

nama Rusijos pažanga ruošiantis narystei Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO), Rusijai bus suteiktas per kelis mėnesius. PPO gen. direktorius Mike Moore sakė, jog Rusija šios organizacijos nare gali tapti 2003 metais.

Dėl Karaliaučiaus srities ES laikosi nuostatos, kad, jos narių gretas papildžius naujoms narėms, rusams reikės gauti ES vizas, norint atvykti ir išvykti iš Karaliaučiaus, kurį Europos saugumo tarnybos laiko organizuoto nusikaltamumo, skurdo ir ligų židiniu. Tuo tarpu Maskva reikalauja garantuoti bevizį tranzitą per Lietuvą, kuri į ES įstos veikiausiai 2004 metais.

Kai kuriais diplomatiniais duomenimis, ES sutinka lanksčiai spręsti vizų kainos klausimą, daug keliaujantiems asmenims išduoti ilgalaikes vizas ir sustiprinti savo konsulato Karaliaučiuje pajėgumus. Anot kai kurių šaltinių, Briuselis ragina Maskvą jau dabar pradėti bendradarbiauti su Lietuva, pradėti Kaliningrado gyventojams išduoti pasus ir ruošti sąrašus asmenų, kurie dalykiniais reikalais dažnai kerta sieną.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

terburgą, aplankė Paryžių, Romą, buvo priimtas popiežiaus Vatikane.

- **Europos Sąjunga** priėmė iš Betliejaus į Kipro salą atgabentus palestiniečius kovotojus. Ispanija ir Italija nutarė priimti globoti po tris kovotojus, Graikija ir Airija sutiko priimti po du. Portugalija ir Belgija priims po vieną. Vienas aktyvistas liks Kipre.

- **Senato** daugumos vadas sen. Tom Daschle pareikalavo, kad būtų sudaryta nepartinė komisija, iširti, kodėl vyriausybė nesiėmė žygių dar prieš rugsėjo 11 dienos teroristų išpuolius, nors FBI valdininkai įspėjo, kad reikia laukti teroristų puolimų.

- **JAV Transporto** apsaugos administratorius paskelbė, kad keleivinių lėktuvų lakūnams nebus leista nešioti ginklus ginantis nuo teroristų, nes jų darbas ir taip jau nelengvas ir atsakingas.

- **Prezidento Bush** saugumo reikalų patarėja Condoleezza Rice pasakė TV programoje “Late Edition”, kad palestiniečiai turi sudaryti saugumo aparatą, kuris būtų atsakingas už teroro veiksmus ir galėtų tuos veiksmus sustabdyti.

- **Vokietija** atsiuntė Afganistanui didžiulę kelių dalių palapinę, kurioje Kabul mieste posėdžiaus afganų išrinkti valdžios rinkimo atstovai. Bijoma, kad palapinę gali apšaudyti teroristų raketos. Afganistane jau vyksta įvairių regionų suvažiavimai. Jau taria si 380 atskirų rajonų vadai, išrinkdami 8,201 delegatą.

- **JAV Atstovų rūmai** patvirtino naują šalpos įstatymą 229-197 balsais. Respublikonų parengtas įstatymas didesnę dėmesį kreipia į darbų ieškojimą ir įsidarbinimą, o ne į maisto kortelių ar namų subsidijų gavimą.

- **Viceprezidentas Dick Cheney** pareiškė, jog jis neabejoja, kad teroristai planuoja prieš Ameriką naujus puolimus. “Jie gali įvykti rytoj ar ateinančią savaitę ar ateinančiais metais”, pasakė jis.

- **Prezidentas Bush** pasakė spaudai, kad jis neplanuoja keisti Amerikos suvaržymų prekybai su Kuba, jei ši nepraves reikiamų reformų. Jis pagrasino vetuoti įstatymų projektus, kurie atšauktų Kubai taikomas sankcijas. Buvęs JAV prezidentas Carter rekomendavo keisti dabartinius ryšius su Kuba. Kritikai mano,

kad prezidentas Bush bando įsisteikti Floridos kubiečiams, kad jie balsuotų už prezidento brolių Floridos gubernatorių Jeb Bush.

- **Indijos** valdomam Kašmire vietiniai musulmonai vėl nušovė 15 Indijos kareivių. Indija ištrėmė Pakistano ambasadorių. JAV ir Europos Sąjungos diplomatai daro žygių, kad nekiltų naujas karas tarp Pakistano ir Indijos. Abi šalys raginamos tęsti dialogą ir nutraukti kareivių mobilizaciją.

- **Izraelio** policija išaiškino kraštutinių žydų organizacijų planus atsilyginti savižudžiams palestiniečiams už teroro bombas tuo pačiu. Izraelyje suimti keli piliečiai, kurie planavo susprogdinti palestiniečių mergaičių mokyklos pastatą Rytinėje Jeruzalėje.

- **Kanados** premjeras, liberalas Jean Chretien planuoja šiais metais pasitraukti iš pareigų. Dvi saugias politines vietas jo partija prarado papildomuose rinkimuose.

- **JAV išdo** valdyba paskelbė, kad JAV deficitas šiemet sieks 66.5 bilijonus dol.

- **Kinija** slaptai rengiasi pasiųsti į erdves savo astronautus, kurie rengiasi šiam žygiui Rusijoje.

35-sis politinių studijų savaitgalis įvyko 2002 sausio 27-28, bendrinė studijų tema - **Lietuvai reikia antro išsilaisvinimo, atveriant duris teisingumui.**

Pagrindinei paskaitai **“Lietuvos vaidmuo Vakarų Europoje”** buvo pakviestas Lietuvos kariuomenės vadas **gen. maj. Jonas Kronkaitis**, kuris taip pat padarė informacinį pranešimą - “Lietuvos karo pajėgų atkūrimas: sėkmės ir nesėkmės”. Atskiriems klausimams svarstyti įžanginius pareiškimus darė svečiai-kalbėtojai: ambasadorius **dr. Vytautas Dambrava** - “Kelias į antrą išsilaisvinimą”, Lietuvos liberalų sąjungos pirm. **dr. Eugenijus Gentvilas** - “Korupcija ir kova su ja”, tarptautinis sporto skraidymo čempionas **Jurgis Kairys** - “Laisvinti teisėtvarką ir žiniasklaidą iš tarnavimo netiesai”, tarptautinių santykių specialistas **Linas Kojelis** - “Rusijos energetikos oligarchai ir ‘lietuviško kapitalo’ veikla Lietuvoje”, Lietuvos Seimo narys ir Tėvynės sąjungos pirm. **prof. Vytautas Landsbergis**, pavėluotai atvykęs į svarstybas, padarė kelis pareiškimus įvairiais klausimais, pedagogas ir žurnalistas **Juozas Kojelis** pristatė temą “Tautiškumas ir kosmopolitizmas Lietuvos mokyklose”. Savo mintis diskusijose išsakė oficialūs komentatoriai - **adv. Ž. Brinkienė, V. Černius, V. Gedgaudienė, G. Leškys, A. Nelsienė, Z. Viskanta**, sesijų vadovai - **Dalytė Lovett, A. Raulinaitis, V. Vidugiris** ir gausūs savaitgalio dalyviai. Pamokslą bažnyčioje pasakė ir salėje invokaciją sukalbėjo **kun. Stanislovas Anužis**.

Diskusijų kryptį įžanginiame žodyje nusakė LF bičiulių Los Angeles sambūrio pirmininkė **adv. Žibutė Brinkienė**:

“Prieš dešimt metų okupantas buvo priverstas atitraukti savo kariuomenę iš Lietuvos, bet užsilikęs komunistinis virusas niokoja tautą melu, korupcija, apgaulingais politikų pažadais, valdininkų savanaudiškumu ir kitomis nedorybėmis. Nėra klausimo, kad išeivija yra taip pat atsakinga už Lietuvos ateitį. Mūsų vakarietiškos demokratijos patirtis ir įsisavintos vertybės yra ypač dabar reikalingos Lietuvai. Niekas neturi teisės sakyti, kad mes esame antraeiliai lietuviai. Tik nutautęs lietuvis yra antraeilis, nesvarbu, kur jis gyventų - Lietuvoje ar išeivijoje.

Suderinus pranešėjų, komentatorių ir diskusijose dalyvavusios auditorijos pateiktas tezes, argumentus ir faktus, darytinos tokios studijų išvados:

1. 1997-taisiais metais pradėta Lietuvos karinių pajėgų

reforma pagrindinį dėmesį skyrė vieningos vadovavimo ir valdymo sistemos sukūrimui, profesiniam kario paruošimui bei jo gerbūvio kėlimui ir modernios NATO standartus atitinkančios ginkluotės ir technikos įsigijimui. Visais pasiekimais Lietuva gali didžiuotis. Padarytą pažangą aukštai vertina Vakarų sąjungininkai, o nervingus protrūkius rodo tie, kurių nedžiugina Lietuvos suartėjimas su Vakarais.

2. Sovietmečiu partinis elitas buvo turtingas ir nebauždžiamas. Griuvus Sovietų sąjungai ir atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, daugelis ūkio šakų buvo privatizuotos. Privatizacija tik nepalietė komunistų partijos, komjaunimo ir slapųjų tarnybų valdomo turto, nes jis buvo prichvatuotas per jų statytinius ir dabar tebetarnauja jų interesams. Įteisinusi neteisėtai įgytą turtą, senoji-naujoji nomenklatūra įsitvirtino politiniame gyvenime, teisėtvarkoje ir žiniasklaidoje, ir išlaikė nebaudžiamumo privilegiją. Nors leidžiami korupciją stabdą įstatymai, tačiau korupcija Lietuvoje auga ir stiprėja. Tarptautinės “Transparency International” organizacijos duomenimis, Lietuva 1999 m. pasaulio labiausiai korumpuotų valstybių sąrašė užėmė 50-tą vietą, o 2001 m. pakilo į 38-tą.

Beveik pusė Seimo narių gali turėti privačių ir viešų interesų konfliktą.

3. Lietuvos teisėsauga, auginta iš sovietinės (ne) teisės, yra sujaukta. Išleista daugybė įstatymų ir poįstatyminių aktų, kurie nuolat keičiami ir papildomi. Išplėstas teismų ir prokuratūros tinklas, pagausėjo teisėtvarkos darbuotojų ir išaugo teismų išlaidos. Daugelis teisėjų, ypač teismų pirmininkai, kilę iš nomenklatūros ir tebėra jos valdomi. Gi senoji nomenklatūra tapo naujais turtuoliais, kurių verslo pradinių kapitalu nesidomi nei teisėtvarka, nei “tyrinėjanti žurnalistika”. Lietuvą imta vadinti ne teisine valstybe, bet teismine šalimi. Daugelis bylų nukeliauja į tarptautinį teismą Strasbūre. Sunku pasakyti, kiek ten atstatomas teisingumas, bet nesunku suprasti, kad kompromituojama Lietuva ir tuština mas valstybės iždas.

Žmonių pasitikėjimas teismais ir jų vykdomu teisingumu labai žemas. Teisėjai ir prokurorai apdovanoti šiose sąlygose nepateisinamai aukštais atlyginimais ir įvairiais priedais bei privilegijomis.

Reikia sąžiningos Seimo

LOS ANGELES LIETUVIŲ POLITINIŲ STUDIJŲ IŠVADOS

narių daugumos ir tos daugumos valia sudarytos vyriausybės, kad teisėsaugoje, o per ją ir visoje valstybėje būtų atstatytas teisingumas.

4. Tik informuotas žmogus yra laisvas, nes turi pasirinkimo galimybę. Sovietmečiu žiniasklaidos laisvė sustodavo prie komunistų partijos pastatytų barjerų, dabar - prie ribų, kurias nubrėžia turtingųjų ir įtakingųjų žiniasklaidos priemonių savininkai. Dabartiniai spaudos ir elektroninės žurnalistikos darbuotojai objektyvios informacijos nepatiekia, nes yra savo šeimininkų valios

nesurišti finansiniais vamdžiais su buvusios komunistų partijos kapitalu.

5. Į Lietuvą veržiasi agresyvus Rytų kapitalas, prisidengęs “lietuviško kapitalo” vardu, kad užvaldytų pelningiausias įmones ir ypač energetikos verslą. Rusijos energetikos oligarchai, veikdami per savo vietininkus Lietuvoje, savo tikslų siekia keliais būdais: a) kuria dukterines verslo įmones, b) steigia bendras lietuvių-rusų bendroves ir c) Lietuvos vidaus politiką bando paveikti per stambiuosius energetikos produktų vartotojus.

Dvi lietuvės prisimena tragiškuosius įvykius Vilniuje, kai 1991 m. lietuviai gynė savo Parlamentą ir Televizijos bokštą. Virš jų galvų užrašas: “Drebėkite, Tėvynės išdavikai, istorija negailestingai teis!”

V. Kapočiaus nuotr.

vykdytojai. Išprusęs skaitytojas ar klausytojas jau iš anksto žino, kaip bus nušviesti konkrečių politikų veiksmai konkrečiame laikraštyje ar televizijos laidoje. Kovodami savo tarpe, žiniasklaidos priemonių savininkai pasitarnauja ir tiesai, išskeldami savo oponentų ir su jais susijusių politinių bei ekonominių jėgų klaidas ir nusikaltimus, o gamindami tiesos ir melo mišrainę, sukuria spaudos laisvės iliuziją ir laimi aukštus reitingus viešosios nuomonės tyrinėjimuose.

Pagarbos tiesai ir žiniasklaidos etikos nuostatoms tenka ieškoti nedidelius tiražus turinčioje regioninėje spaudoje ir miestų laikraščiuose, kurie

Didelėmis sumomis remdami “dešiniąsias” ir “kairiąsias” politines partijas, jie nesunkiai įsitvirtina raktinėse valdžios pozicijose ir nesunkiai praveda sau naudingus įstatymine galią turinčius nutarimus. Achemos, Stella Vitae ir panašių firmų vadovų teigimai, kad jos atstovauja “Lietuviškam kapitalui” yra melas, kuris kelia grėsmę energetikos ūkio sektoriui. Kovoiant už antrą išsilaisvinimą, vienas iš aukščiausių prioritetų turėtų būti Rusijos ir Lietuvos energetikos oligarchų pragaištingos veiklos į viešumą iškėlimas ir išryškinimas.

6. Pagrindinis dėmesys Lietuvos švietimo sistemos vi-

durinių mokyklų grandyje turėtų būti asmenybių ugdymui, doroviniam tobulėjimui, tautinių, kultūrinių bei religinių vertybių įsisavinimui, atsakomybės jausmo prieš šeimą, bendruomenę ir valstybės įstatymus stiprinimui ir intelektualiniam paruošimui aukštosioms studijoms. Nors palyginus su sovietmečiu, ta linkme per 10-tį padaryta pažanga, tačiau švietimo sistemos dėmesys tautiniam auklėjimui išlieka nepakankamas. Globalizacija tautiniam ugdymui kelia naujus uždavinius, kurių spręsti dabartinė Lietuvos švietimo ir auklėjimo sistema nėra pajėgi.

Išeivija, kuri pusę šimtmečio dirbo ir aukojosi dėl Lietuvos laisvės, ir šiandien jaučia atsakomybę dėl Lietuvos ateities, nežiūrint, kad atsakominei Lietuvos valdžios sluoksniai jos Vakarų demokratinės patirties ir intelektualinio potencialo praityje nepageidavo ir dabar nepageidauja. Fizinis nutolimas nuo gimtosios žemės nepadarė išeivių antraeiliais piliečiais. Būtų pasitarnauta Lietuvai ir išeivijai, jei Lietuvos politinės partijos išeivijoje steigtų savo rėmėjus ir jų teises bei pareigas aptartų partijų statutuose. Partijų vadų asmeniniais įgaliojimais steigtos rėmėjų celės sujaukia išeivių organizacinę santarvę ir lengvina neskaidrių klanų įsigalėjimą.

7. Visose gyvenimo srityse per nepriklausomybės dešimtmetį vyko pažanga, bet taip lėta, kad dauguma gyventojų jos negalėjo pajusti. Tą pažangą pagrindinai lėmė privatus sektorius - sąžiningi profesionalai, verslininkai, žemdirbiai, tarnautojai, žurnalistai, su tauta sąlyčio nepraradę rašytojai, menininkai ir mokslininkai. Jų balsas turėtų lemti, kad būsimuose rinkimuose į prezidentus, Seimą ir savivaldybes būtų išrinkti tautos įgaliotiniai, kurie žodžiais ir darbais būtų įrodę meilę Lietuvai, ištikimybę teisingumui, pagarbą krikščioniškai moralei ir vakarietiškos demokratijos principams. Tokie žmonės, turėdami prieš akis tautos ir valstybės gerovę, leistų bendrą gėrį keliančius įstatymus, o juos vykdydami, nedarytų išimčių nė aukščiausiems valstybės pareigūnams.

8. Lietuvai reikia antro išsilaisvinimo, atveriant duris teisingumui.

Išvadų komisija:

Adv. Žibutė Brinkienė,

pirmininkė,

Pulk. Romas Kilikauskas,

Juozas Pupius,

Juozas Kojelis,

Vytautas Vidugiris

2002 vasario 16

Los Angeles, Kalifornija

Per Velykas su draugu vaikščiojome Ožėškienės gatvė ir prisiminėme, kad čia 1863 metais rusų kazokai korė sukilėlius. Užsukome į tą vietą. Ten dabar stovi sinagoga ir ugniagesių namai. Čia sutikome 55-rių metų žydėlį Mendelsoną, gyvenantį Lukšio g. 4. Jis mums smulkiai papasakojo apie sukilėlių kankinimą, jų korimą ir t.t. Stebėjomės, iš kur tas nesenas žmogus tiek daug žino. Jis pasisakė, kad visą tai girdėjęs iš vieno seno žydo Mapų gatvėje.

Kitą dieną drauge su liaudies meno rinkėju B. Buračiu siaura Mapų gatvele nužygiavome pas aną senuką. Įėjome pro keistus vartus ir siaurą kiemą. Namai atrodė XVII-XVIII amžiaus statybos. Per tamsų koridorių priėjome duris, kur radome iškabą *Knygrišys Raisas*. Tai buvo tas pats žmogus. Senukas maloniai mus sutiko ir paprašė sėstis. O kai užklausėme apie darbą, tai pasisakė menkai tegalys dirbti. Pasisakėme, kad norime iš jo išgirsti apie senus laikus. Raisas nusišypsojo ir tarė:

- Gal ne viską aš atmenu, o pagaliau ir nesu toksai senas.
- Tai kiek gi turi metų?

Raisas tuojau atsinešė savo rusišką pasą, iš kurio buvo matyti, kad jisai turi 84 metus amžiaus.

- Ar atsimeni 1863-64 metų sukilimą?

- Turėčiau atsiminti, nes tuomet gyvenau Kaune. Apie anuos laikus atsimenu, gal net geriau kaip apie Didįjį karą. Tuomet buvau vaikas, viskuo domėjausi, visur bėgiojau, todėl ir mano atmintyje tie įvykiai paliko ligi šių dienų.

-Kaip Kaunas pergyveno sukilimą?

- Pergyveno visi, nes juk anuomet Kaune buvo net trys kalėjimai, o kai prasidėjo sukilimas ir egzekucijos, tai du kalėjimai buvo paskirti mietėžnikams laikyti.

- Kur buvo tie kalėjimai?

- Pirmasis kalėjimas buvo Ukmergės plente, netoli Žemaičių gatvės, kur dabar yra pravoslavų medinė cerkvė. Kiek atmenu, tai buvo seniausias Kauno kalėjimas. Antras kalėjimas buvo Kanto gatvėje, prie Nemuno, kur dabar yra ugniagesių rūmai. Šis kalėjimas irgi buvo medinis. Trečias kalėjimas tai dabartinis, Mickevičiaus gatvė. Jis buvo pastatytas kai apgriuvo antrasis. Kai prasidėjo sukilimas, tai Kauno senamiestyje paprasti namai irgi buvo paversti kalėjimais. Vienas kalėjimas sukilėliams buvo skirtas Seimo gatvėje, dabartiniuose Mergaičių gimnazijos rūmuose, kur posėdžiavo mūsų seimas, o antrasis - Daukšos ir

AŠ MAČIAU, KAIP KAZOKAI KORĖ KUNIGĄ MACKEVIČIŲ

Kaune buvo penki kalėjimai, o iš jų du 1863-64 m. sukilėliams. Kazokai sukilėlius plakė, korė ir šaudė. Kankynės žuvų rinkoje. Kun. Mackevičius ėjo mirti labai drąsiai. 1863-64 m. sukilėliai palaidoti Ožėškienės g., Vytauto prospekte ir Kapų gatvėje. Kun. Mackevičiaus kaulai ilsisi fortų rajone.

Vilniaus gatvių sankryžoje, kur anksčiau buvo Faino popieriaus krautuvė.

- Ar daug tuomet kalėjimuose sėdėjo sukilėlių?

- Daug, labai daug, šimtai. Vieną kartą aš su kitais vaikais nubėgau į Daukšos gatvę prie to didelio kalėjimo, kur buvo uždaryti mietėžnikai. Areštuotieji, pamatę mus, pro langą išmetė kelis sidabrinus auksinus ir paprašė tabako. Keli vaikai nubėgome į krautuvę ir nupirkę tabaką įmetėme pro langą sukilėliams.

- Kurioje vietoje korė sukilėlius?

- Ne tik korė, bet šaudė ir plakė rykštėmis. Dabartinėje žuvų rinkoje stovėjo medinė juodai dažyta skrynia, kurią tuomet kai kas vadino ešafotu. Tenai gaisrininkų vežimu atveždavo nusikaltėlius ir juos rykštėmis plakdavo. Kai tik mieste išgirsdavome mušant į būgną, tai buvo ženklas, kad žuvų rinkoje rusai plaka žmones. Atsimenu, prie to aukšto ešafoto stovėjo medinė dėžė, į kurią įkišdavo nusikaltėlių galvas ir tuomet pildavo rykštėmis, kiek kam buvo skirta.

- O kur šaudė sukilėlius?

Raisas kiek pagalvojo ir savo padėjėjo žydiškai paklausė vienos Kauno gatvės pavadinimo. Supratome, kad senukas kalba apie Vytauto prospektą.

- Tenai, - sako Raisas, - beveik kasdien šaudė mietėžnikus. Kur dabar yra Nemuno fabrikas, 1863-64 m. buvo eglų ir beržų miškas. Mėtežnikus į šaudymo vietą atveždavo tam tikruose vežimuose. Ant galvos užmaudavo marškinius ir šaudydavo. Žmonių arti neprileisdavo. Mes, vaikai, žiūrėdavome nuo kalno.

- O kurioje vietoje korė sukilėlius?

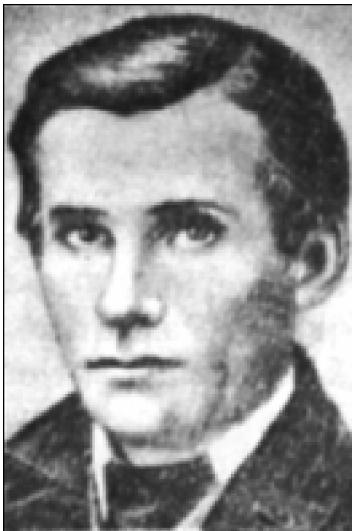
- Čia toli nuo Laisvės alėjos, kur yra žydų sinagoga ir savanorių ugniagesių patalpos, prie laiptų iš Ožėškienės g-vės į Ukmergės plentą.

- Ar daug sukilėlių pakorė?

- Daug. Atmenu, vieną dieną tūkstančiai žmonių susirinko žiūrėti egzekucijos. Būgnai nuo pat ryto mušė ir šaukė gyventojus žiūrėti tų šurpių momentų. Mat, tada korė mėtežnikų vadą, generolą, kaip jį žmonės vadino.

- Kaip žmonės vadino tą generolą?

- Mackevičium. Tai buvo kunigas. Aš pats mačiau, dar

Kunigas Antanas Mackevičius

ir dabar gerai atmenu, kaip rusų kazokai pakorė kunigą Mackevičių.

Tai buvo, regis, 1863 metų rudenį. (Kun. Mackevičius pakartas 1863. XII.16 aikštėje prie Ukmergės pl. Red.) Neris tuomet dar nebuvo užšalus. Kai tik mieste išgirdome mušant būgnus, tai žmonės pradėjo kalbėti, kad tą dieną bus kariamas sukilėlių generolas, kuris turėjo būti atvežtas iš anos pusės Neries. Mes, maži vaikai, ir daug žmonių nuėjome prie Neries ir tikrai po kurio laiko pamatėme, kaip rusų kareiviai laiveliais perkėlė būrį sukilėlių. Žmonės kalbėjo, kad jų tarpe buvęs ir kunigas Mackevičius. Juos visus atsivežė į dabartinę Ožėškienės gatvę, kur yra žydų sinagoga ir ugniagesių namai. Tenai atėjau ir aš. Buvo 10-11 valanda ryto, aplinkui stovėjo eilės kazokų ir arti žmonių neprileido. Viduryje aikštės stovėjo kareiviai, kazokai ir būrys mėtežnikų. Prieš pakariant visiems sukilėliams būdavo užmaunama marškiniai arba užrišamos akys. Bet vienas iš jų savo eilės laukė su atviromis akimis. Žmonės į jį pirštais rodė ir sakė, kad tai yra kunigas Mackevičius, sukilėlių vadas.

- Kodėl jam neužrišo akių?

- Žmonės taip kalbėjo, kad visi matytų, jog tai yra sukilėlių vadas ir kad kitus atgrasintų eiti prieš rusų valdžią.

- Kokiais rūbais buvo apsirengęs kunigas Mackevičius ir kaip jis atrodė?

- Jis buvo apsirengęs paprastais civiliniais rūbais. Atmenu, buvo be kepurės. Per krūtinę buvo išsiūta žalia juosta. Švarkas atsegtas, kurio apykaklė ir rankogaliai buvo apsiūti irgi žalia medžiaga. Mackevičius laikėsi ramiai.

Prieš mirtį jis paprašė užsiruškinti ir jo prašymą kazokai išpildė. Atmenu jo juodus ūsus ir neskustą barzdą. Tai galėjo būti 35-40 metų vyras. Kariant Mackevičių žmonės labai jaudinosi, verkė, o ir būgnai tuomet smarkiau mušė. Kai kazokai korė Mackevičių, tai iš Suvalkų krašto pusės Aleksote pasirodė procesijos su vėliavomis, mėginusios pereiti į Kauno pusę. Kaune kilo sumišimas. Rusai nusigando ir skubiai nuo Nemuno nuėmė plaukiantį tiltą. Cimbruvkoje (Nemuno krantas ties Vytauto bažnyčia) kazokai išstatė nemaža patrankų ir laukė suvalkiečių puolimo, tačiau sukilėliai iš ten nepuolė.

B.Buračas išsiėmė foto aparatą ir tą senuką, mačiusį prieš 73 metus kariant Žemaičių sukilėlių vadą, nufotografavo. Tai retas žmogus, likęs gyvųjų tarpe, kuris matė tą šurpų vaizdą, kada rusų kazokai pakorė daug sukilėlių, o su jais kartu ir Žemaičių sukilėlių vadą kunigą Mackevičių, kuris drąsiai kovojo prieš gausingą rusų valdžios armiją.

Nors Raisas ir teigė, kad sukilėliai buvo laidojami Ožėškienės gatvėje, tačiau jisai sako, kad juos laidojo ir kitur.

O apie sukilėlių laidojimą nesenai papasakojo 97 metų amžiaus Katkevychia, dabar gyvenąs Vilijampolėje Varnių gatvėje Nr. 5.

Katkevychia 1860 metais buvęs paimtas į rusų kariuomenę ir nusiųstas į Turkestaną. 1861 m. jis buvęs atsiųstas į Kauną liudytoju vienoje byloje. Šis senukas nupasakojo beveik tą patį, ką ir Raisas. Jis pats matęs kariant sukilėlius ir

mušant būgnus. Matęs net ir vežimą, kuriuo sukilėliai buvo vežami į egzekucijos vietą. Anot Katkevychio, meteznikai turėję net savo uniformą. Suvalkų krašto lietuviai dėvėjo naminio milo austais rūbais, kurių rankogaliai ir apikaklės buvo apsiūti žalios spalvos medžiaga. Vyresnieji esą dėvėjo net kepuraites, kokias dabar dėvi kai kurie studentai. Katkevychia sako, kad ponai norėjo neversti caro valdžią, bet su jais ėję ir prasti žmonės - lietuviai. Mat, ponai žmonėms žadėję laisvę, o taip pat ir žemės. Zapyškio ir kitose apylinkėse Katkevychia matęs lietuvius sukilėlius, kurie tarp savęs tik lietuviškai tekalbėję. Komanda ėjusi irti lietuviškai, nes žmonės lenkų kalbos nemokėję. Komandavęs vieno dvaro prievaizda. Katkevychia teigia, kad 1863-64 m. jis buvęs Kaune ir gerai atsimena, kad daug sukilėlių buvę palaidota Ožėškienės gatvėje, o taip pat ir Žaliakalnyje, kur dabar žydų kapai. Ten pat palaidotas ir kun. Mackevičius. Dabar toje vietoje yra fortų rajonas. Jis net galįs ir tą vietą nurodyti.

Senukų pasakojimai yra įdomūs ir vertingi, nes juodu savo akimis matė tuos šurpius vaizdus, kaip prieš 72-73 metus Muravjovo kazokai korė sukilėlius, mėginusius nuversti savo vyriausybę.

Apie Raiso pasakojimus Vytauto Didžiojo universiteto prof. Janulaitis mano, kad tatau yra visai patikima, nes Raisas visai smulkiai tuos įvykius atpasakojęs, kaip jie buvę užfiksuoti prieš 73 metus.

Šį sekmadienį balandžio 26 d. numatoma apžiūrėti tos vietos, apie kurias pasakoja Raisas ir Katkevychia. Pirmiausia bus aplankyta penkių kalėjimų vieta, paskui Ožėškienės g. Egzekucijos vieta, Vytauto prospekte, kur buvo šaudomi sukilėliai. Taip pat norima aplankyti ir vietą, kur buvęs palaidotas kun. Mackevičius.

“Trimitas” 1936 metų balandžio 23 d. Nr. 17

Marijampolėje prie pastato yra šis užrašas. Kaip ir anuomet, taip ir sovietų okupacijos metu buvo kankinami lietuviai.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Los Angeles, CA Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko Klaipėdos krašto minėjimas. Iš kairės: aktorė Ema Dovydaitienė, Alfonsa Pažiūrienė, Liucija ir Antanas Mažeikos, Rūta Sakienė, Karolis ir Elena Milkovaičiai, Kazys Karuža ir kt. Irenos Aleknavičienės nuotr.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLA

I

Visuomeninių reikalų taryba

Balandžio mėnesio pradžioje į naujas patalpas persikėlusį LB Visuomeninių reikalų tarybos įstaiga jau yra įėjusi į normalias darbo vėžes. Prieš pilnai įsikuriant, kelis kartus buvo keičiamas įstaigos telefono numeris. Užtat, kartojame įstaigos koordinatas: Lithuanian American Community Public Affairs Office, 11876 Sunrise Valley Drive Suite 200C, Reston VA 20191, tel. (703) 390-0498, fax (703) 390-0497, e-mail lacinc@erols.com. JAV LB VRT pirm. Algirdas Rimas ir stažuotoja Jūratė Mikšėnienė džiaugiasi erdvesne ir patogesne patalpa. Vos spėjus persikelti teko skubiai rūpintis Freedom Consolidation Act, S. 1572 įstatymo Senate sėkmingu pravedimu. LB įstaiga pakartotinai ragino LB apylinkes ir apygardas, per savo narius, laiškais ir telefono skambučiais veikti į senatorius šiuo Lietuvai kritiškų reikalų.

Į talką atskubėjo New Yorko LB apygardos vicepirm. Raimundas Sližys. Jis per internetą surado 1500 lietuviškų pavardžių su adresais valstijose, kuriose nėra LB apylinkių. LB įstaiga Washington atrinko 500 asmenų ir jiems pasiuntė laiškus, raginančius kontaktuoti senatorius, kad jie teigiamai balsuotų už S. 1572 įstatymą ir NATO plėtrą. Pastangos nenuėjo veltui. S 1572 įstatymas praėjo didele balsų persvara - 85 už, tik 6 prieš, 9 senatoriai šiame balsavime nedalyvavo. Prieš S. 1572 balsavo senatoriai Craig (ID), Inhofe (OK), Roberts (KS),

Smith (NH), Stevens (AK), Warner (VA). Visi šeši respublikonai. Balsavime nedalyvavo senatoriai Conrad, Domenici, Enzi (kosponsorius), Gregg, Helms (kosponsorius, buvo ligoninėje), Hutchinson, McCain (kosponsorius), Miller (kosponsorius), Murkowski (kosponsorius). Jeigu būtų balsavę čia suminėti kosponsoriai, balsų persvara už S. 1572 būtų buvusi dar didesnė. LB įstaiga jau išsiuntė padėkos laiškus visiems įstatymą parėmusiems senatoriams ir švelnų papeikimą balsavusiems prieš. Pastariesiems išreikšta viltis, kad ateityje savo balsais remis NATO plėtrą.

Raginame visus šio pranešimo skaitytojus savo ruožtu, laiškais ar telefono skambučiais, padėkoti savo senatoriams, parėmusiems S. 1572 įstatymo pravedimą ir išreikšti nusivylimą tiems, kurie šį kartą balsavo prieš. Jų nepulti, bet išreikšti viltį, kad kai Lietuva bus pakviesta į NATO jie savo balsu prisidės prie naujų kandidatų pilnos narystės sutarties patvirtinimo.

Šiuo metu tęsiama akcija, įtaigoti valstijas pravesti rezoliucijas remiančias NATO plėtrą ir Lietuvos pakvietimą į NATO lapkričio mėnesį Prahoje. Valstijose pravestos rezoliucijos pasiunčiamos prezidentui ir kongresui patvirtina JAV piliečių paramą mums rūpimu NATO klausimu. Kviečiame visus prisidėti prie panašios akcijos savose valstijose ir apie tai informuoti JAV LB įstaigą Washington.

LB įstaiga ne vien NATO reikalais rūpinasi. Per internetą, laiškais ir skambučiais ateina užklausimų labai įvairiais klausimais. Amerikiečiai ieško savo protėvių Lietuvoje, tėvynainiai ieško giminių Amerikoje, atvykę iš Lietuvos ir padirbėję ar pastudijavę šiame krašte išsiilgsta savųjų ir ieško Lietuvių Bendruomenės telkinių. Jūratė Mikšėnienė stengiasi greitai ir tiksliai į visus užklausimus atsakyti.

Naujų patalpų nuoma žymiai didesnė - 850 dol. mėnesiui. Prisidėjo ir naujų savininkų reikalavimas įsigyti atitinkamus draudimus. LB įstaigos išlaikymas kol kas yra būtinas, kad lietuviai kaip etninė grupė turėtų savo individualų matumą Washington.

Lietuvą įvertina JAV Lietuvių Bendruomenės pastangas ir paramą jos kelyje į NATO. Tuoj po sėkmingo S. 1572 įstatymo pravedimo, gegužės 20 d. JAV LB Krašto valdybą pasiekė Lietuvos Ambasadoriaus Vygaudo Ušacko laiškas, kuriame jis rašo: “Vertindamas Jūsų paramą kviečiu Jus ir toliau aktyviai plėtoti šią veiklą, kadangi Senato paramos klausimas toliau išlieka aktualus. Ypatingą reikšmę Senato paramos užtikrinimas įgaus prasidėjus Šiaurės Atlanto sutarties protokolų dėl naujų narių priėmimo ratifikavimo procesui.”

Teresė Gečienė
(JAV LB KV-os informacija)

VYČIŲ VEIKLA

CLEVELAND, OH

LIETUVOS VYČIŲ PAVASARINIS SUVAŽIAVIMAS

Š.m. gegužės 17-19 d. Lietuvos Vyčių 25 kuopa veikianti Cleveland, Ohio, prie Dievo Motinos parapijos, globojo L.V. Vidurio centro rajono suvažiavimą ir kėgliavimo turnyrą. Suvažiavime dalyvavo 23 vyčių iš 5 kuopų - iš Cleveland ir Dayton, Ohio ir Detroit, Michigan, Pittsburgh, Pennsylvania, ir Nashville, TN.

Gegužės 17 d. įvyko susipažinimo vakaras ir pabendravimas Comfort Inn viešbutyje, Cleveland, OH. Priėmimo dalyvavo gražus būrys svečių ir vietinių vyčių.

Gegužės 18 d. vyko sąskrydis. Prieš pradėdant posėdį, buvo sukalbėta malda. 25 kpos pirm. Richard Marks sveikino visus atvykusius ir linkėjo smagios viešnagės ir sėkmės kėgliavimo turnyre. Susirinkimui vadovavo Vidurio centro rajono pirm. Pranciška Petkuvienė. Dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas, S.J., sveikino vyčius atvykusius į Clevelandą, dėkojo už kilnų darbą ir ragino toliau padėti sėms ir broliams Lietuvoje. Vietinė 25 kuopa gražiai reiškiasi ir įsijungia įvairiuose darbuose. Linkėjo vaisingo posėdžio ir sėkmingo turnyro. Buvo valdybos narių, kuopų pranešimai ir ateities darbų svarstymai.

P. Petkuvienė pranešė, kad dalyvavo abejuose centro valdybos susirinkimuose. Regina Juškaitė-Švobienė perskaitė praeito susirinkimo protokolą kuris buvo vienbalsiai priimtas. Richard Marks pateikė izdo stovį. Lietuvos reikalų kultūros komiteto atstovas John Baltrus (19 kuopa) pranešė, kad gegužės 17 d., JAV Senatas pasisakė už “Freedom Consolidation Act”. Lietuvai bus skirta 7.5 milijonų JAV dol. karinei pagalbai.

Dalyvavo ir Centro valdybos pirm. Robert A. Martin, Jr. Jis kalbėjo apie 88-ąjį metinį suvažiavimą/seimą. Suvažiavimas vyks rugpjūčio 1-4 d., Chicago IL. Suvažiavimą globos 16-ta kuopa. Vyks įdomi programa. R. Martin ragino susirinkusius gausiai dalyvauti suvažiavime. Spalio 11-14 d. Vašingtone bus ruošiamas cen-

tro valdybos suvažiavimas ir pirmą organizacijos visuotinė narių maldos kelionė. Bus apilankytos Nacionalinė katedra ir Šv. Šiluvos Mergelės Marijos koplyčia.

Ritualų komiteto pirmininkė Lee Moore pranešė, kad Andrea Baltrus, 19 kuopos narė, bus pakelta į trečiąjį laipsnį. Mark H. Bell, Šv. Kazimiero gildijos atstovas pranešė, kad Romos Šv. Kazimiero kolegijos prelatas A. Bartkus dalyvaus metiniame suvažiavime Čikagoje. Šv. Mišių stipendijas galima užsakyti per M. Bell arba gildijos pirmininkę garbės narę Anna Klizas Wargo.

“Pagalba Lietuvai” pirmininkė Regina Juškaitė Švobienė pranešė, kad nuo padalinio įsteigimo 1990 m. iki š.m. kovo 4 d. jau gauta 1,000,883.60 dol. iš dosnių rėmėjų. 5,000 JAV dol. buvo nusiųsta Carito Kalėdų programoms Vilniuje. “Pagalba Lietuvai” turi keturias programas - medicininį fondą, seminarijos fondą, Gailastingosios Motinos Teresės globos ir benamių fondą ir Vilniaus Amatų centro fondą. Rėmėjai gali pasirinkti kokią programą nori remti.

Garbės narės atstovės Elinor Služienės pranešimą apie metinį rašinėlių konkursą perskaitė pirmininkė P. Petkuvienė. Ragino visus parašyti rašinėlių ir gal laimės piniginę premiją.

Buvo pranešta, kad rudens susirinkimas ir maldos kelionė vyks spalio 4-6 d. Dayton, OH. Jį globos 96 kuopa veikianti prie Šv. Kryžiaus bažnyčios. Kitas pavasarinis susirinkimas ir kėgliavimo turnyras vyks 2003 m. gegužės mėn. Jį globos 102 kuopa veikianti Detroit.

Posėdis baigtas su malda ir L.V. himno giedojimu.

Po pietų vyko kėgliavimo turnyras, kuriame dalyvavo 36 kėgliuotojai. Pirmą vietą laimėjo Clevelando Lietuvos Vyčių 25 k-pos antra komanda. Antrą vietą laimėjo Detroito 102 k-pos trečia komanda ir trečią vietą laimėjo Clevelando 25 k-pos pirmą komanda.

(Nukelta į 7 p.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLAUSE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LOS ANGELES, CA

LIETUVOS DUKTERŲ TRADICINĖ PAVASARIO ŠVENTĖ

Rūta Sakienė

Aktorius Aleksas Mickus skaito Jono Meko poeziją.

Rytuose gyvenantys kaliforniečių artimieji karts nuo karto vis mūsų pasigaili, kad neturime metų laikų. Gal jie turėtų pagyventi čia apvalius metus, tuomet apie tai pasikalbėtume. O jei labai pasiilgtų sniego - Los Angeles slėnį iš trijų pusių supa kalnai, kurių viršūnės visą žiemą apdengtos sniegu. Sėsk į mašiną ir už valandos gali voliotis sniege. Daug kas taip ir padaro.

Bet žiema jau praėjo. Kaip ir kitur, Kalifornijoje balandis, gegužė - pats gražiausias metų laikas. Kaip iš gausybės rago pasipila įvairiaspalvės gėlės, sužydi visokie medžiai, paukščiai čiulbėdami skuba prieš vasaros karščius užauginti naują giedorių kartą.

Ir mūsų lietuviškasis judėjimas pakeičia savo veidą. Žiemą klausomės koncertų, paskaitų, dalyvaujame minėjimuose. Gi po Velykų prasideda “pavasario linksmybės”. Ir taip kas savaitgalį. Su baru ar be baro, su šokiais ar be šokių, bet linksminasi visi. Atšventėm Pensininkų klubo Atvelykį, Birutiečių 45-metį, o štai gegužės 5-tą į šv. Kazimiero parapijos salę tėvynainius - senus ir jaunus, į dar vieną pavasario šventę sukvietė darbščiosios Lietuvos Dukterys. Sakau “senus ir jaunus”, bet kai muzikantas groja žinomas, mylimas melodijas, kurių

žodžius dar prisimename, net ir “sidabrinės lapės” lyg atjaunėja. Jei ir nebešoka, tai nors taktą koja po stalu muša. Ir dainuoja drauge su muzikantu.

Lietuvos Dukterys - remtina, darbšti organizacija, Los Angeles įsisteigusi prieš 29-rius metus, per kuriuos padarė stebėtinai daug gero tiek tėvynėje, tiek čia pat, mūsų viensėdijoje į nedalią patekusiems. Organizacijos narės ištikimai lanko ligonius, reikalui esant

Pirmininkė Regina Gasparonienė, be jokių ilgų įvadų, pasveikino svečius, padarė suglaustą pranešimą ir kreipėsi į susirinkusius savo aukomis remti Lietuvoje vargstančius. Bet, kaip ir pridera kilnios draugijos atstovei, pirmiausiai išvardino kitas Los Angeles veikiančias lietuvių šalpos organizacijas ir suminėjo jų atliekamus darbus. Savo pranešime pirmininkė pasakė, kad jų kartotekoje yra veik

Smuikininkė Ieva Mickutė.

juos globoja ir net paremia finansiniai. Ir nei skelbiasi, nei giriasi. Lietuvui, artimui padėti, toli ar arti esančiam, vargan puolusiam, yra jų išpareigojimas. Tam tikslui jos įsikūrė ir tam tikslui aukoja savo laiką ir sugebėjimus, ne retai pakratydamos ir savo kišenes. Kad papildytų kasą, keletą kartų metuose ruošia pobūvius, taigi į vieną tokį ir susirinkome pabendraut, pasivaišint, pasidžiaugt menine programa, išklaust pranešimo apie nuveiktus darbus ir palikt savo dalį tolimesniems Dukterų planams įvykdyti.

tūkstantis vargstančių, daugia-vaikių Lietuvos šeimų adresų. Per paskutinius du metus išsiųsta čekiais 34 tūkstančiai dolerių, 64 rūbų, vaistų ir vitaminų siuntiniai. “Kreipiamės į visuomenę”, jautriai kalbėjo Regina, “prašydamos aukoti jums atliekamus rūbus, vitaminų ir vaistų aukas. Prašome visuomenę prisidėti ir

Žilvinas Mickus prie pianino.

pinigų aukomis. Mūsų čekiai pakelia nusiminusius, praskaidrina užkluptas ligų ir nelaimių šeimas. Kitą sekmadienį, gegužės 12-tą, po gegužinių pamaldų ir giesmių, švėsime Motinos dieną. Prisiminkime tas nepriteklių varginamas Lietuvos motinas, kurios augina vaikus šaltame kambaryje, jiems susirgus neturi pinigų vaistams ir geresniam kąsniui, rūbui ar avalynei. Mes galime nors laikinai paremti, atjausti, palengvinti, pagelbėti. Juk gelbėdami vargstančius, gelbėjame pačią Lietuvą. Ačiū”.

Kaip ir kiekvieno Dukterų renginio metu, taip ir šį kartą dalyviai išgirdo ir pakluso pirmininkės prašymui, už ką ji, paskelbusi aukotojų pavardes, gražiai padėkojo.

Meninę popietės dalį atliko Los Angeles Dramos Sambūrio aktorius Aleksas Mickus ir muzikalusis jo atžalynas - dukra, smuikininkė Ieva Mickutė, lankiusi San Francisco konservatoriją ir šiuo metu studijuojanti smuiką Pepperdine uni-

versitete. Mes pirmą kartą ją girdėjome dar labai jaunutę. Buvo įdomu ir džiugu stebėti didelę jos pažangą. Sesutei akompanavo Žilvinas Mickus, Coburn meno mokyklos piano klasės mokinys. Jiedu atliko Antonio Vivaldi “Metų laikus”. Aktorius Aleksas Mickus prajuokino publiką Mackonio “Jono Plumpos monologu” ir nostalgiskai nuteikė skaitydamas Jono Meko poeziją.

Po kun. Stanislovo Anužio invokacijos svečiai buvo puikiai pavaišinti Antaninos Uldukienės ir skyriaus narių pagamintais pietumis. Malonu buvo matyti pačias Dukteris aptarnaujant stalus, kaip kad tikrai šalpos organizacijai pridera. Ir džiugu, kad jos dar turi tiek pajėgių narių. Šventės paskutinėje dalyje, kaip kad buvo programoje paminėta, pravestos varžytinės, loterija ir kitos linksmybės, įskaitant ir šokius.

Dabar jau lauksime Dukterų “Rudens lapų baliaus” lapkričio mėnesį, po kurio ir vėl prasidės žiemos sezonas.

CLEVELAND, OH

PAGERBKIME KOMUNISTŲ AUKAS

Š. m. birželio 16 dieną bus iškilmingai paminėtos komunistų teroro aukos, iš visų trijų Pabaltijo respublikų šimtus tūkstančių nekaltų aukų ištremimas į Sibirą. Minėjimą rengia Baltiečių komitetas, kurio lietuvių skyrių sudaro šie asmenys: pirm. Algimantas Pautienis, sekretorė Beatričė Pautienienė, Ingrida Bublienė, dr. Jonas Jasaitis, Elena Nainienė, Mylita Nasvytienė ir Stella Sankalaitė. Tai nepamirštama

tautos tragedija, kurią minime ir pagerbiame kasmet. **Sekmadienį, birželio 16 dieną**, 3 val. p.p., Dievo Motinos parapijos šventovėje įvyks ekumeninės pamaldos, kurias praves kun. Gediminas Kijauskas ir latvių bei estų dvasiškiei. Pamaldų metu giedos mūsų iškilioji solistė Virginija Muliolienė. Bus įneštos penkios vėliavos - JAV, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Pabaltijo bendroji vėliava ir bus giedami visi trys himnai.

Po pamaldų parapijos kavinėje bus kuklios vaišės, kurių metu trumpą žodį tars latvis Vilmaris Kukainis, į rezervą pasitraukęs JAV kariuomenės brigados generolas. Rengėjai tikisi, kad į minėjimą atvyks visi apylinkių lietuviai, savo malda ir dalyvavimu pagerbdami komunistinio režimo aukas. Toji žiauri tragedija yra krauju ir ašaromis įrašyta į mūsų istorijos lapus.

Aurelija M. Balašaitienė

CHICAGO, IL

• **Amerikos Lietuvių Taryba** kviečia visuomenę teigiamai reaguoti į JAV Senate praeitą penktadienį priimtą laisvės sutvirtinimo įstatymą (Freedom Consolidation Act), kuriame yra pasisakoma už NATO plėtrą ir be to skiriama Pabaltijo valstybėm virš 20 milijonų dolerių parama. Už

įstatymą teigiamai pasisakė net 85 senatoriai, prieš pasisakė tik šeši. ALT’as kviečia visus pasiųsti senatoriams padėkos laiškus, faksus bei elektroninį paštą (e-mail). Informacija kaip tai daryti ir pavyzdiniai laišškai yra pateikti Amerikos Lietuvių tarybos tinklapyje šiuo adresu:

www.ALTCenter.org. Prašome pasinaudoti šia paslauga. Neturintys kompiuterių, gali kreiptis į ALTo įstaigą ir informacija bus jums pristatyta betarpiškai. Čikagoje ALTo įstaigos tel. 773-735-6677, faksas 773-735-3946, e-paštas: ALTcenter@aol.com

LIETUVOS VYČIŲ PAVASARINIS SUVAŽIAVIMAS

Atkelta iš 6 p.

Vyrų grupės individualinę pirmą vietą laimėjo Richard Oberaitis, 25 kuopos narys iš Cleveland, OH, ir moterų pirmą vietą laimėjo Monica Klim, Detroito 102 kuopos narė.

Vakare Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje vyko iškilmingas banketas ir kėgliavimo laimėtojų apdovanojimai - taurės ir piniginės premijos. Vakarienę pagamino parapijos šeimininkė Paulina. Vidurio centro rajono pirmininkė Pranciška Petkuvienė dėkojo visiem už gausų dalyvavimą susirinkime ir turnyre.

Sekmadienį, gegužės 19d., suvažiavimo užbaigimas - šv.

Mišios už Lietuvos Vyčių saskrydžio intencijas Dievo Motinos bažnyčioje, aukojamos parapijos klebono ir L.V. dvasios vado kun. Gedimino Kijausko. Prieš pradėdant Mišias Andrea Baltrus, 19 kuopos narė iš Pittsburgh buvo pakelta į trečiąjį laipsnį. Vyčiai organizuoti dalyvavo su vėliavomis. Aukas prie altoriaus nešė Vidurio centro rajono pirmininkė Pranciška Petkuvienė, 25 kuopos pirmininkas Richard Marks, ir John ir Andrea Baltrus. Mišios baigtos vėliavų išnešimu.

Po Mišių parapijos salėje vyko vaišės ir atsisveikinimai. Laimėtojai džiaugėsi ir buvo patenkinti savo laimėjimais. Iki pasimatymo 89-jame seime Čikagoje rugpjūčio 1-4 d.!

Regina Juškaitė-Švobienė

LIETUVA IR PASAULIS

KAI PRIEŠAS TAMPA PARTNERIU

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA). Panaudodama savo patirtį euroatlantiniame regione, Lietuva įneš konstruktyvų indėlį į NATO-Rusijos dialogą, tvirtina Lietuvos užsienio reikalų ministerija sveikindama Italijoje priimtą NATO ir Rusijos deklaraciją, skelbiančią apie naujo saugumo bendradarbiavimo forumo sukūrimą.

“NATO-Rusijos tarybos įkūrimas žymi kokybiškai naują NATO ir Rusijos bendradarbiavimo lygmenį. Tikimės, kad naujų Aljanso ir Rusijos bendradarbiavimo iniciatyvų praktinis įgyvendinimas sustiprins Euro-Atlanto saugumą ir stabilumą”, - pažymi Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

Kaip ELTA jau skelbė, ši dokumentą Italijos karinių oro pajėgų bazėje netoli Romos pasirašė 19 NATO valstybių vadovai ir Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas. Naujojoje Taryboje Rusija galės lygiomis teisėmis kartu su kitomis NATO valstybėmis spręsti įvairius saugumo klausimus.

LIETUVA PIRKS PASTATUS AMBASADOMS PRANCŪZIJOJE IR VOKIETIJOJE

Lietuva ketina atsisakyti patalpų nuomos ambasadoms Prancūzijoje bei Vokietijoje ir įsigyti nuosavus pastatus, į kuriuos persikeltų jau šią vasarą, praneša ELTA.

Lietuvos ambasada Prancūzijoje priversta nedelsiant išsikelti iš laikinųjų ambasadų patalpų, kadangi Prancūzijos užsienio reikalų ministerija nuo šių metų kovo 31 dienos nutraukė mokėjimą už jų nuomą. Prancūzija nuomojo Lietuvai patalpas diplomatiniam atstovavimui, kadangi tarpukariu Lietuva buvo įsigijusi ambasadų pastatą, tačiau 1940 metais jį užėmė sovietai, o dabar čia įsikūrė Rusijos Federacijos atstovai. Pasirašius tarpvyriausybinių susitarimą, Prancūzija nupirko iš Lietuvos minėtą pastatą, todėl nustojo mokėti už patalpų nuomą.

Lietuvos diplomatai išsirinko pakankamai geros būklės pastatą, į kurį ambasada galėtų persikelti tuoj pat, tad nereikėtų išlaidų laikinų patalpų nuomai. Be to, dabartiniai pastato savininkai sutinka, kad šiais metais būtų sumokėta tik 5 proc. pirkimo kainos, tai yra 750 tūkst. litų. O likusi suma - 14,5 mln. litų turės būti sumokėta 2003 metų viduryje. 11,5 mln. sugrįžtų Prancūzijos Vyriausybei pervedus pinigus už iš Lietuvos nupirtą prieškario ambasadų pastatą.

Šių metų liepos 1 dieną baigiasi ambasadų Berlyne nuomojamų patalpų sutartis. Prieita prie išvados, kad toliau nuomoti esamą pastatą netikslinga (šiuo metu metinė nuoma siekia pusę milijono litų, kainos vis kyla) ir geriausia išeitis - įsigyti nuosavą pastatą. Juolab, kad daugelio šalių, tarp jų Latvijos ir Estijos ambasadų, Vokietijoje įsikūrusios nuosavyse pastatuose. Berlyne buvo atrinktas Lietuvos poreikius atitinkantis, prestižinėje sostinės vietoje, gero išplanavimo pastatas, į kurį būtų galima įsikelti nuo šių metų liepos 1 dienos.

Už visiškai suremontuotą pastatą sostinės centre, prie pat Federalinės Vyriausybės ir Bundestago rūmų, Lietuva per ketverius metus turės sumokėti daugiau kaip 18 mln. litų. Pirmoji 7,8 mln. litų (2,25 milijonų eurų) įmoka turės būti sumokėta iki 2003 metų birželio 30 dienos, o per vėlesnius trejus metus - po 3,45 mln. litų (1 mln. eurų). Dalį šio pastato pirkimo lėšų ketinama padengti pardavus Berlyne turimą žemės sklypą, kuriame Lietuva ketino statyti ambasadą. Tačiau dėl lėšų stygiaus projektas liko neįgyvendintas.

Šie Užsienio reikalų ministerijos siūlomi pastatų pirkimo projektai, kaip praneša ELTA, trečiadienį bus svarstomi Vyriausybėje.

VILNIUS RENGIASI

“WILTON PARK” KONFERENCIJAI

Vienas žymiausių pasaulio intelektualinių centrų “Wilton Park”, rengiantis diskusijas tarptautinės politikos klausimais, kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerija po savaitės Vilniuje pakvies į tarptautinę konferenciją “Besikeičianti saugumo aplinka Baltijos regione”. Tai 676-oji “Wilton Park” konferencija ir pirmoji vyksianti Lietuvoje, praneša ELTA.

Birželio 4-6 dienomis Vilniaus rotušėje rengiamame forume bus aptartos Baltijos valstybių perspektyvos bei vaidmuo tarptautinio ir regioninio saugumo kontekste, diskutuojama ES ir NATO plėtros klausimais, kurie aktualūs Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Į konferenciją laukiama atvykstant aukštų šių valstybių pareigūnų.

“Wilton Park” kiekvienais metais rengia per keturiasdešimt konferencijų.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

PREZIDENTAS ĮSPĖJO VYRIAUSYBĖS VADOVĄ

Vilnius, gegužės 29 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus, priėmęs Ministrą pirmininką, perspėjo jį kaip valdančiosios partijos atstovą, jog Seimo dauguma, nepaisydama valstybės interesų, ima vadovautis partinio žaidimo logika.

Šalies vadovas pabrėžė, kad priimant sprendimus neturėtų vyrauti vienos ar kitos politinės partijos įtaka, ypač įgyvendinant strateginius šalies tikslus - stojimą į Europos Sąjungą ir NATO.

Šiomet tikėdamasi derybų su Europos Sąjunga (ES) baigties, Lietuva dar turi baigti derėtis dėl paskutinių ir sudėtingiausių - energetikos, regioninės plėtros ir žemės ūkio skyrių, praneša ELTA.

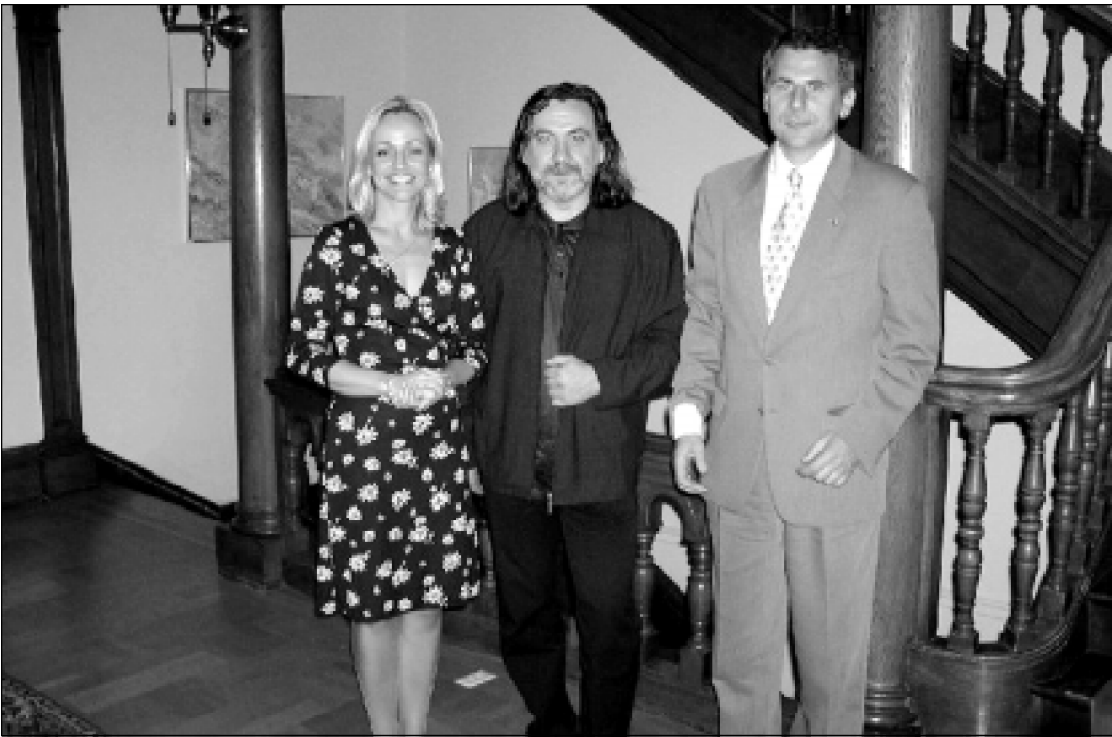
Kaip po Prezidento ir Vyriausybės vadovų darbo pietų žiniasklaidos atstovams sakė Prezidento patarėjas Darius

Kuolys, artėjant Prezidento rinkimams politinės kautynės neišvengiamos, tačiau strateginiai valstybės sprendimai turi būti priimti solidžiai ir užtikrintai. Vienas didžiausių keblumų Lietuvai tapo derybos su ES dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo terminų bei kaštų. Kaip žurnalistams sakė Premjeras, Lietuva negali ilgiau delsti ir birželio viduryje turi tarti lemiamą žodį dėl antrojo bloko uždarymo datos. Pasak D.Kuolio, Prezidentui ir Premjerui pasikeičiant nuomonėmis apie energetikos sektoriaus tvarkymą, jokie sprendimai dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo nebuvo priimami.

Ar ekonomiškai būtų tikslinga statyti naują reaktorių panaudojant esamą turbinų bloką, A.Brazausko teigimu, niekas pasakyti negali, nes reikalingi išsamūs tyrimai. Be to,

tai ne penkerių artimiausių metų projektas. Tuo tarpu ginčai - gali ar negali Ignalinos branduolinė jėgainė toliau saugiai veikti - neturi prasmės, nes toks yra politinis ES nusistatymas, - žurnalistams paaiškino Premjeras. A.Brazauskas taip pat referavo V.Adamkui apie “Jukos” ir “Mažeikių naftos” sutarties reikalus, kalbėjo apie “Lietuvos dujų” privatizavimą. D.Kuolio teigimu, Prezidentas mano, jog dėl pastarojo klausimo Vyriausybė galėjo siekti strategiškai svaresnių sprendimų.

Beje, apie galimus kandidatus būsimuose Prezidento rinkimuose V.Adamkus ir A.Brazauskas pietų metu visai nekalbėjo. Premjeras žurnalistams pažadėjo, jog apie jo apsisprendimą sužinosime pirmą rugsėjo šeštadienį, per Socialdemokratų partijos suvažiavimą.

2002 m. balandžio 18d. LR ambasadoje JAV buvo surengtas aktorius ir dainininko Kosto Smorigino kūrybos vakaras. Iš kairės: Loreta Ušackienė, Kostas Smoriginas, LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas.

Rolando Kačinsko nuotr.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ SKANDALINGAI FINANSUOJA KITUS

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA). Jei Seimo dauguma ir Vyriausybė nenorės grąžinti gyventojams nuvertėjusių indėlių, Nuosaikiųjų konservatorių sąjunga ketina remti indėlininkų iniciatyvines grupes ir jų pilietines bei teises akcijas. Šios partijos lyderio, Seimo nario Gedimino Vagnoriaus nuomone, Vyriausybė nepagrįstai vilkina atnaujinti indėlių atkūrimo programą, tuo pažeisdama žmonių konstitucines teises ir šalies ūkio interesus, praneša ELTA.

Ekspremjero duomenimis, iš valstybės turto privatizavimo indėlių atkūrimui jau prieš keletą metų sukauptas 1 mlrd. litų, o iki šių metų pabaigos santaupų atkūrimo lėšos sieks 1 mlrd. 920 mln. litų. Pasak G. Vagnoriaus, elementarus teisingumas ir politinis padorumas reikalauja III ir IV indėlininkų grupėms atkurti jų santaupas tomis pačiomis sąlygomis ir tempais kaip ir pirmosioms grupėms, juo labiau, kai lėšos šiai teisetai programai jau seniai sukauptos ir tarnauja dabar ne Lietuvos labui. “Šiomis indėlininkų lėšomis Lietuvos Vyriausybė skandalingai finansuoja užsienio valstybių ir kompanijų finansinius deficitus, padeda kitų valstybių, o ne savo šalies ekonomikai”, - sakė G. Vagnorius spaudos konferencijoje.

Išanalizavęs indėlininkų teisėtus pareiškimus ir prašymus, G. Vagnorius konstatavo, kad dabartinė Vyriausybė, nedrįsdama pripažinti geros politinės valios trūkumą ir nenorą ginti paprastus žmones, griebėsi atviro savo bendrapiliečių klaidinimo scenarijaus. Vyriausybės kanceliarija savo atsakymuose nenorą grąžinti žmonėms teisėtas jų santaupas, dangsto, pasak G. Vagnoriaus, melagingais raštais, esą tam nesukaupta lėšų arba kaltinimais Seimui, jog jis nepakeičia gyventojų santaupų atkūrimo įstatymo. Seimo narį G.Vagnorių ypač stebina Vyriausybės vardu skelbiami raštai, kuriuose gyventojai agituojami rinkti parašus ir pasinaudojant peticijų teise reikalauti Seimo sprendimo, kai tikrovėje pati Vyriausybė turi priimti sprendimą dėl indėlių grąžinimo programos atnaujinimo.

G. Vagnorius yra pateikęs Seimui net du skirtingus įstatymų pataisų projektus, kurie įpareigotų Vyriausybę grąžinti indėlius iš jau sukaupėtų lėšų šiais metais III grupei (60 metų sulaukusiems asmenims), o kitais metais ir paskutiniajai IV indėlininkų grupei. Seimo nario duomenimis, projektai šią savaitę bus svarstomi Seime. “Seimo dauguma turės apsispręsti, ar grąžinti savo piliečiams likusias santaupas, ar toliau kartusu Vyriausybe apgaudinėti žmones”, - sakė G. Vagnorius.

Po koncerto "Neringai" bal. 14 d. Putname: Pianistas Gabrielius Alekna, sol. Danutė Mileikienė, Rėmėjų valdybos pirm. Gita Kupčinskienė, "Neringos" administratorė Dana Grajauskaitė ir "Neringos" direktorių tarybos pirm. Regina Jagminienė.

MUZIKOS ŠVENTĖ PUTNAM, CT.

Jadvyga Česaitytė

Praėjo mėnuo nuo balandžio 14 d. Putname įvykusio koncerto putnamiečių lietuvačių seselių jaunimo stovyklai "Neringa" sustiprinti. Nors ir vėlokai, rengėjų - seselių rėmėjų valdybos priprašyta supažindinsiu "Dirvos" skaitytojus su talentingais jaunaisiais Lietuvos menininkais, dabar gyvenančiais JAV, kurie tą koncertą atliko: ką grojo, ką dainavo.

Pianistas **Gabrielius Alekna** gimė ir augo Vilniuje. Muzikos studijas pradėjo būdamas 5 metų. Baigė geriausias Lietuvos muzikos mokyklas - M.K. Čiurlionio menų gimnaziją ir Lietuvos Muzikos akademiją.

Gimnazijoje jam gerai sekėsi matematika ir jei "ne muzika tikriausiai būčiau tapęs matematiku" rašo Gabrielius. Jose gavo labai tvirtus profesinius pagrindus, o iš "tėčio (amžiną jam atilsį) įdiegtą darbštumą ir pareigingumą". Lietuvos scenose rimtai koncertuoti pradėjo dar mokydamasis M.K. Čiurlionio menų

mokykloje, doc. L. Drąsutienės klasėje. Pianistas laipsniškai plečia repertuaro ribas, siekia įsiklausyti į fortepijono klasikos įvairovę, ieško kuo įtaigesnio išraiškos potencialo savoms interpretacinėms temoms įrodyti... vienas šviežiausių išpūdžių, mūsų (Lietuvoje) patirtas - Filharmonijoje š.m. kovo 23 d., šio pianisto ir Lietuvos simfoninio orkestro, diriguojamo Juozo Domarko, atliktas Johannes Brahms Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr 1 d-moll, op. 15", rašė Vytautė Markečiūnienė, po G. Alekno koncerto, kurį ji pavadino "Ne vien išoriškai veržli jėga".

Jau kelinti metai pianistas studijuoja Juilliard School of Music ir yra prof. J. Lowentahlis doktorantas - ruošiasi profesūrai. Palyginti dažnai pasirodo Vilniuje solo koncertuose, kamerinėse programose ar su orkestrais. G. Alekno ir Lietuvos simfoninio or-

kestro atliktą Liszto No 2 koncertą į dvylika šalių neseniai transliavo Euroclassic radijas.

Neabejojame, kad Clevelando fortepijoninės muzikos mylėtojai džiaugtųsi klausydamiesi mūsų jauno pianisto G. Alekno. Jo muzikalumas, labai gera, techniška, dinamika, supratimas kūrinio struktūros ir iš to išplaukiančios interpretacijos buvo pamatas atliekamą dalyką atlikimui. Jis skambino Johan Jokobs Froberger (1616-1667) Suite in C minor, N 19, "Tombeau sur la mort de Monsieur Blanche-roche", Capricio in E major, N 13; pianistiškai parašytą, pirmosios Nepriklausomos Lietuvos kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus (1905-1970) "Žvaigždžių poema" - Poeme Astral, Op. 7; W.A. Mozarto sonatą in A-minor K. 310 ir F. Liszt'o "Rhapsodie Espagnole". Tokią programą pasirinkdamas jis supažindino klausytojus su kelių skirtingų stilių ir epochų muzika.

Antroji koncerto dalis priklausė **Danutei Mileika**. Jai

akompanavo pianistas Gabrielius Alekna.

Danutė yra klaipėdietė. Po Veiviržėnų vidurinės mokyklos, vietinio vargonininko paskatinta nutarė studijuoti dainavimą Klaipėdos St. Šimkaus Aukštesniojoje Muzikos mokykloje. Ją baigusi studijas tęsė Vilniuje, Lietuvos Muzikos akademijoje. 1993 baigė Reginos Maciūtės dainavimo klasę. Studijuodama 1992 tapo Antrojo Tarptautinio Baltijos šalių J. Medionio vokalistų konkurso Rygoje laureate ir pelnė specialų prizą už gražiausią balsą, kuriuo turėjo progos pasigėrėti "Neringai" koncerto svečiai.

Prieš atvykdamą aplankyti savo dėdės Amerikoje, dainavo su prof. S. Sondeckio diriguojamu kameriniu orkestru mezzosoprano partiją G.B. Pergolesi "Stabat Mater". Jaunai dainininkei dainuoti su vienu iš geriausių Lietuvos dirigentų buvo garantas kilti pasirinktoje profesijoje. Ruošėsi dainuoti E. Humperdinco operoje "Jonukas ir Grėtutė", bet besisvečiuodama JAV susitiko su Ričardu Mileika, išteikėjo, gyvena netoli Bostono, dainuoja ne su Lietuvos Opera, ir dar ne su Čikagos lietuvių opera, bet su Bostono Academy of Music Operos kompanija, Boston Bel Canto Opera, mezzosoprano partiją Vivaldi "Gloria" Čikagoje "Draugo" koncerte ir Verdi "Requiem" Los Angeles Šv. Kazimiero

parapijos bažnyčioje. Kur ir ką bedainuotų ji susilaukia gerų kritiškų atsiliepimų.

Girdėtame koncerte, solistės "Jorte" buvo operų arijos. Jos balso spalvingumas, technika, lietuviška tartis ir vaidyba (gal kartais truputį per stipri koncertinėje estradoje) - savybės, teikiančios muzikinio ir žodinio teksto savaiminėms galioms išryškinti. Ji padainavo P. Mascagni "Ave Maria" adoptuotą iš "Cavalleria Rusticana" Intermezso, C. Saint - Saens "Printemps qui commence..." iš op. "Samsono ir Dalilos" ir "Stride la vampa" iš "Il Travatore", Verdi.

Balio Dvariono dainos, parašytos vienos iš stipriausių okupuotos Lietuvos laikų poetės J. Degutytės eilėraščių žodžiams - "Gintarai", "Lankoje", "Šilagėlė" skambėjo švelniai, lyriškai. Gražiai ir emociškai atliko V. Kairiūkščio "Aš viską užmiršau", žodž. A. Baltakio. Rečitalio pradžioje girdėjome A. Vivaldi "Qui sedes ad dexteram Patris" iš oratorijos "Gloria".

Bisui padainuotas "Senos ponios tango" iš L. Bernstein'o miuziklo "Kandid" sukėlė entuziastingus bravo. Muziklams charakteringa interpretacija ir su gera doze humoro, ji užsirekomendavo, kaip puiki to žanro dainininke.

Seselių Rėmėjų valdybai suruošusiai Gabrieliaus Alekno ir Danutės Mileika koncertą priklauso padėka ir pagarba.

AIVARO MOCKAUS KŪRYBOS VAKARAS

Poezijos vakaro dalyviai iš kairės: Vaidas Makselis - aktorius, dainų autorius ir atlikėjas (Kauno lėlių teatras), Aivaras Mockus, Egidijus Stančikas - aktorius, skaitovas (Kauno akad. dramos teatras), Evaldas Leskauskas - skaitovas, dainų autorius ir atlikėjas (Kauno muzikinis teatras).

Gegužės 14 d. Kauno Menininkų namuose įvyko Bostone gyvenančio Aivaro Mockaus poezijos vakaras. Jame, be autoriaus, dalyvavo trys aktoriai, kurie visi drauge pateikė poetinę - muzikinę programą iš pernai išleisto rinkinio "Tušti namai". Veik pusė tekstų nuskambėjo kaip dainuojamoji poezija, kuriai muziką sukūrė dalyvavę aktoriai arba pats eilėraščių autorius.

Aivaras Mockus gyvena JAV nuo 1985 metų. Prieš išvykdamas iš Lietuvos kai kuriuos savo eilėraščius jau publikavo Lietuvos spaudoje, jie plito per draugų rankas mašinraščių kopijomis. Dabar A. Mockus nemažai laiko praleidžia Lietuvoje ir savo kūryba grįžta į jos kultūrinį gyvenimą.

Žilvino Beliausko inf.

VILNIUS TAPS PASAULIO MENININKŲ TRAUKOS CENTRU

Vilnius, gegužės 30 d. (ELTA). Šių metų rudenį Vilniuje vyks aštuntoji Baltijos tarptautinio meno trienalė "Traukos centras" ("Centre of Attraction"). Rugsėjo 14 - lapkričio 10 dienomis Šiuolaikinio meno centre, "Menų spaustuvėje" ir kitose sostinės erdvėse bus rengiamos pasaulio menininkų parodos, ekskursijos, vyks diskusijos, paskaitos ir seminaras apie įvairius centrus ir jų poveikį įvairioms gyvenimo sritims, informuoja ELTA.

Baltijos tarptautinio meno trienalėje rengiasi dalyvauti apie 60 menininkų iš JAV, Kanados, Japonijos, Naujosios Zelandijos, Meksikos, Pietų Korėjos, Didžiosios Britanijos, Suomijos, Lietuvos, Slovėnijos, Olandijos, Vokietijos ir kt. Daugelis parodos darbų kuriami specialiai šiai trienalei. Projekto rengėjai tikisi, jog paroda taps didžiausiu reguliariai organizuojamu tarptautiniu meno įvykiu Rytų Europoje.

Šio projekto pradžia siekia

1979 metus, kai buvo surengta pirmoji Baltijos šalių jaunųjų dailininkų vaizduojamosios dailės trienalė, daugelį metų buvusi viena svarbiausių alternatyvaus kūrybinio mąstymo erdvių.

Aštuntojoje Baltijos tarptautinio meno trienalėje bus tyrinėjami centrų fenomenai - jų provokuojamos pasaulio evoliucijos galimybės ir keliai pavojaui, taip pat santykiai tarp įvairios prigimties centrų (politinių, ekonominių, kultūrinių, socialinių ir kt.).

Labai seniai, maždaug prieš šimtą metų, mano prosenėlė Rozalija savo vaikams sakydavo: “Vaikeli, jeigu nori ką nors pasiekti gyvenime, tai mokytis”. Bet caro laikais mokytis nebuvo taip lengva. Pirmiausia reikėdavo išmokyti rusų kalbą ir abėcėlę, nes visos mokyklos buvo rusiškos. O visus mokslus baigus, išgrūstave kur nors į Rusiją, nes rusai norėjo Lietuvą surusinti, tai mokytus lietuvius išsiųsdavo į Rusiją, o rusus atveždavo į Lietuvą. O jeigu norėjai likti Lietuvoj - gyvenk sau ūky, nebent būtum kunigas. Pati prosenėlė su savo vyru Petru taip ir gyveno ūky. Ji karves melžė, agurkus raugino, kiekvieną rytą ir vakarą kiaules bei arklius pašerdavo. Paskui bobytė su dieduku papjaudavo kiaulę ir darydavo dešras. Kumpius ir dalį dešrų rūkydavo ir didelius mėsos gabalus sūdydavo, kad ilgiau galėtų ją valgyt. Raugindavo susmulkintus kopūstus ir juos valgydavo visą žiemą, nes šviežių vaisių bei daržovių per žiemą negaudavo. Nei vitaminų nebuvo, apie juos net nežinojo.

Gal sunkiausia buvo, kad nebuvo patogaus ir greito transporto. Tai Rozalija prašydavo Petro pakinkyti arklius kelionėms pas gimines, į turgų, gal net ir į bažnyčią.

Už šį rašinį Vesta Dvareckaitė laimėjo II-ąją premiją JAV LB Švietimo tarybos prarastame rašinių konkurse.

GYVENIMAS KEIČIASI

Vesta Dvareckaitė

“Aušros” aukštesniosios lituanistinės mokyklos (Cleveland, OH)12-ojo skyriaus mokinė

Rudenį dažnai būdavo toks purvynas, kad išvažiuot būdavo neįmanoma. Tada jau pėsčiomis reikėdavo eiti, o jeigu pėsčiomis per toli, tai sėdėk namuose. Kartais jau užaugęs sūnus Juozas pasakodavo savo mamai Rozalijai apie savo susižavėjimą traukiniais. Rozalija net nenorėjo patikėti, kad gali būti toks sunkus geležinis dalykas, kuris pats važiuoja. Ji nesuprato, kaip vežimas gali važiuoti be arklio. Viena, kas gerai tuo laiku buvo, tai kad nereikėjo vizų, norint į Ameriką nuplaukti. Bet kokia ilga ir varginga kelionė tuo laivu plaukti buvo!

Iki 20-ojo šimtmečio vidurio gyvenimas gerokai pasikeitė. Dauguma žmonių įsigijo automobilius, radijus, televizorius, telefonus. Apie tokius dalykus Rozalija net sapnuoti negalėjo. Keleiviai pradėjo lėktuvais skraidyti. Tualetai įrengti pačiuose butuose, net ir kaime; nebereikėjo vaikščioti į būdelę lauke. Atsirado elektriniai šaldytuvai, elektrinės siuvimo mašinos bei elektriniai lygintuvai. Moterims pasidarė žymiai lengviau, kai atsirado skalbimo mašinos. Paskui atsirado džiovintuvai ir medžiagos, kurios skalbiant nesiglamžo. Rozalija vargdavo dvi dienas, kol išskalbdavo, išdžiovindavo ir išlygindavo baltinius. O dabar tą darbą gali padaryti vaikas per porą valan-

dų. Vietoj malkų kūrenimo atsirado dujinės krosnys; pasidarė lengviau ir virti, ir butus apšildyti.

Ūkininkams nebereikėjo tiek daug darbininkų, nes jie įsigijo traktorius ir įvairias kitas ūkio mašinas. Pastatyta daugiau fabrių, tai padidėjo miestai. Kai lėktuvai pradėjo visur skraidyti, tai laišškai iš Lietuvos per Atlantą į Ameriką nueidavo maždaug per savaitę vietoj per mėnesį ar du kaip Rozalijos laikais.

Šimtmečio pabaigoje pasaulis labai sparčiai keitėsi. Naujų išradimų skaičius ir pažanga labai padidėjo įvairiose srityse: medicinoj, elektronikoje, transporte, maisto produktų gamyboj... Pavyzdžiui, atsirado mikrobanginės krosnelės, spalvoti televizoriai, video žaidimai, kompiuteriai ir internetas. Jei laišką parašai per internetą, tai jis nueina per dvi minutes, ne per savaitę, kaip su lėktuvu. Kelionės labai palengvėjo, tai žmonės pradėjo dažnai keliauti.

Dabar norint ką nors pasiekti, tikrai reikia gerai mokytis, nes be mokslo dabar nieko nepasieksi. Seniau sakydavo, kad jeigu nenori mokytis, gali “kiaules ganyti”, bet dabar, jeigu nepabaigsi vidurinės, tai net valytoja negalėsi būti. Dabar yra pasikeitę laikai - beveik visiems darbams privalomas mokslas.

GAUTA VERTINGŲ ARCHYVINIŲ DOKUMENTŲ

Lietuvoje viešintis žinomas JAV lietuvių prof.dr. Tomas Remeikis, kaip informuoja ELTA, perdavė Lietuvos archyvų departamentui savo surinktų dokumentų originalų ir kopijų bei mikrofilmų kolekciją.

Perduotoje kolekcijoje - pulkininko Antano Šovos pranešimai apie padėtį pokario Lietuvoje, VLIK’o veiklos 1944-1955 m. dokumentai iš asmeninio prof. dr. Tomo Remeikio archyvo, diplomato Povilo Žadeikio susirašinėjimas su JAV Atstovų rūmais, VLIK’o veiklos apžvalga, telegramos, 1947-1950 m. dokumentai.

Kitą dokumentų bloką sudaro Prano Stasio Brazinsko parodymai Turkijos teismui apie jo suėmimą ir kalinimą Lietuvos SSR ir Sovietų Sąjungos kalėjimuose, dalyvavimą antisovietiniame ir antinacistiniame pogrindyje, lėktuvo nukreipimo tikslo paaikškinimas ir kiti 1970 m. dokumentai.

Archyvų departamentas taip pat gavo Reicho okupuotų Rytų kraštų ministerijos ir Reichsleiterio A.Rozenbergo štabo dokumentų mikrofilmų. Tai - 1941-1945 m. pranešimai apie vokiečių civilinių įstaigų Ostlande veiklą, vokiečių propagandą ir politiką Rytuose, administracines reformas, meno dirbinių ir kito turto išvežimą ir kt. Šių dokumentų originalai saugomi Vokietijos Koblenzo archyve.

Kitus 26 gautus mikrofilmų ritinėlius Archyvų departamentas skirsto į dvi grupes. Vieną jų sudaro Vermachto vyriausiojo vado, Reicho SS ir vokiečių policijos vado, Reicho komisarų Ostlande (Baltijos šalyse), vokiečių lauko komendantūrų užfrontėje bei okupuotose teritorijose dokumentai - 1941-1944 m. susirašinėjimas apie vokiečių tikslus ir veiklą okupuotose teritorijose, pasipriešinimą vokiečiams, ekonominės, socialinės ir politinės padėties Ostlande apžvalgos.

Kitos grupės - Vokietijos užsienio reikalų ministerijos 1936-1942 m. dokumentuose atsispindi Vokietijos ir kitų Europos šalių santykiai, Molotovo ir Ribentropo susirašinėjimas dėl įtakos sferų pasidalinimo 1939 m., Hitlerio pokalbių su kariuomenės vadais ataskaitos ir kt.

Visa gautų dokumentų kolekcija bus saugoma Lietuvos centriniame valstybės archyve sudarytame prof. dr. Tomo Remeikio asmens fonde. Šis fondas ateityje bus papildomas dokumentais iš Anglijos, Vatikano, kitų šalių.

SIŪLOMA IŠVYKTI

“Lepper prieš tautines mažumas”, rašė vasario 18 d. “Kurier Poranny”. Lenkijos Seimo narys A. Lepper, lankydamasis Baltstogėje, pareiškė, kad jeigu tautinėms mažumoms Lenkijoje nepatinka, jos gali nesivaržydamos iš Lenkijos išvykti.

Kartu su A. Lepper viešėjusi Seimo Tautinių mažumų komisijos vadovė G.Wisniowska, paklausta, ar pritaria parengtam Tautinių mažumų įstatymui, ilgai į šį klausimą negalėjo atsa-

kyti. Tuo tarpu A. Lepper pareiškė, kad jo vadovaujamos “Samoobrona” (“Savigyna”) partijos nuomonė yra viena - tautinės mažumos Lenkijoje negali turėti jokių privilegijų. Lenkijos užsienio reikalų ministras W. Cimoszewicz, komentuodamas A. Lepper pasakymą, pareiškė, kad pastarojo požiūris į tautines mažumas rodo nepagarbą ne tik toms mažumoms, bet taip pat savajai tautai ir valstybei.

PAMINKLAS

“Iškils dar vienas paminklas”, rašė vasario 19 d. “Nasze Krajobrazy”. Lietuvos kultūros ministerija kreipėsi į Lenkų tautos kovų ir kančių atminimo tarybą, prašydama leisti Berznyke pastatyti paminklą 1920 m.žuvusiems Lietuvos kariams.

Laikraštis primena, kad praėjusiais metais Berznyke buvo pastatytas paminklas lenkų kariams. Spaudoje pasirodė pranešimai, jog tai bus dar vienas lietuvių ir lenkų

susitaikymo simbolis, o iškilmėse dalyvaus ne tik vietos lietuviai, bet ir abiejų šalių premjerai. Tačiau atvyko tik Lenkijos premjeras. Kaip vėliau sakė Lietuvos ambasadorius Lenkijoje D. Degutis, Lietuvos premjeras į Berznyką atvykti negalėjo, nes niekas jo nepakvietė. Nebuvo pakviesti taip pat Lenkijos lietuvių organizacijų vadovai, nors turbūt ir taip kvietimų būtų nepriėmę, kadangi paminklas Berznyke skirtas tik lenkų didvyriškumui parodyti.

Vilniuje gegužės 18 d. įvyko tradicinis Volkswagen naujų ir senų “Vabalų” paradas. Nors kai kuriems dalyviams reikėjo pagalbos, jų ir žiūrovų nuotaika buvo puiki.

Žilvino Beliausko nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 16 d. sekmadienį 3:00 val. p.p. tragiškojo birželio (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas.

LIEPOS 13 d., 4 v.v. - kasmetinė “Gijos” gegužinė - kaip visada, Beachland piknikų vietovėje, ant Erie ežero kranto. Kaip ir pernai Jus linksmins akordeonistas Bronius Mūras iš Čikagos.

RUGPJŪČIO 18 d., 4 val. p.p. Clevelando BALFo skyriaus gegužinė, Beachland piknikų vietovėje, ant Erie ežero kranto. Mielai kviečiame visus atsilankyti.

RUGSĖJO 8 d., 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

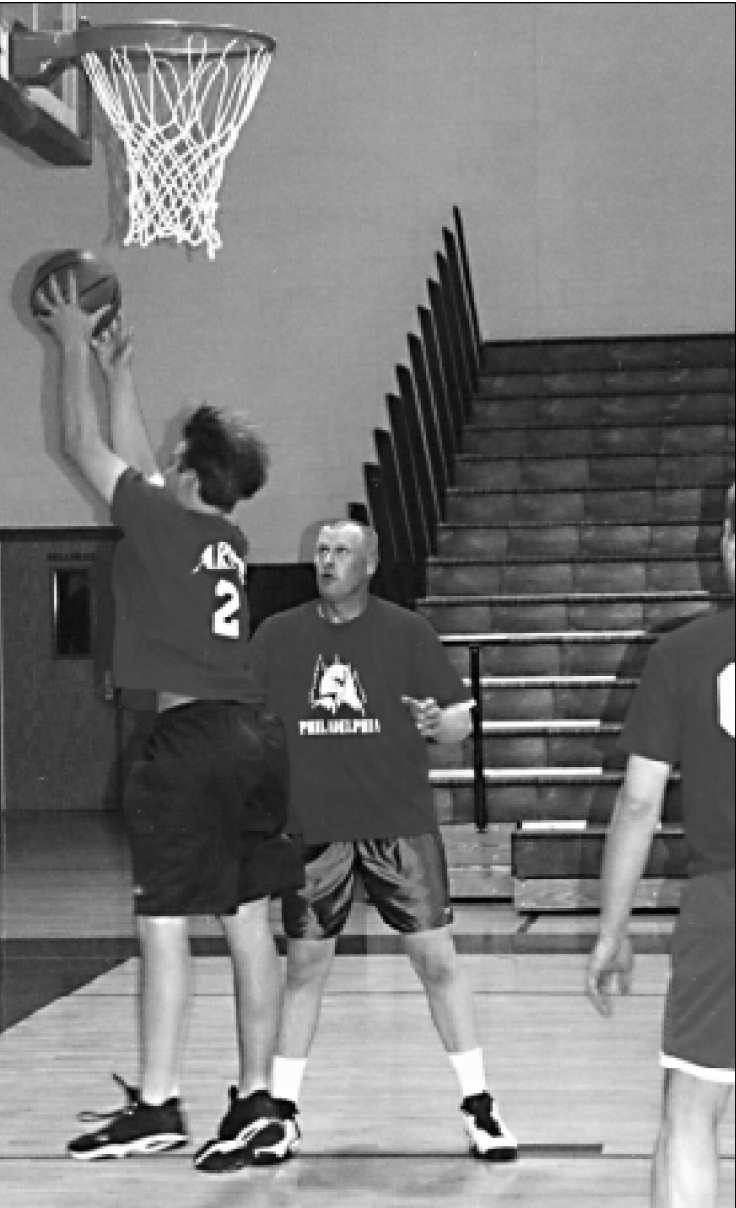
SPALIO 26-27 dienomis “Tradicinės lietuvių dienos” šeštadienį 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje “Aukuro” choro koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, “Exultate” choro 20-mečio jubiliejinis koncertas ir banketas.

LAPKRIČIO 17 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, “Lietuvos Dailės Muziejaus Ansamblys Kanklės” koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

SPORTAS

Rungtynių momentas - kova dėl kamuolio - iš 2001 m. Rytinio pakraščio turnyro. Rimo Gedeikio nuotr.

IVAIRENYBĖS

VILNIUJE SKELBIAMAS MARGASPALVIS “TAURADIENIS”

Vilnius turės dar vieną miesto šventę - vasaros pradžią skelbiantį teatralizuotą “Tauradienį”. Pirmą kartą birželio 8 dieną vyksiančios šventės rengėjai puoselėja ambicingus planus keliems metams į priekį ir yra įsitikinę, kad “Tauradienis” taps viena didžiausių miesto švenčių ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje.

Pasak vieno iš šventės organizatorių, buvusio “Keistuolių” teatro aktoriaus Roberto Aleksaičio, “Tauradienio” tikslas - suburti Vilniaus miesto gyventojus ir užsienio svečius didelei teatralizuotai šventei, kad miestelėnai pasijustų viena bendruomene ir kūrybingai pailsėtų. Rengėjai atsisakė Geležinio Vilko ar kitų žinomų Vilniaus legendų ir sukūrė savąją. Šventės simboliu pasirinktas legendinis gyvūnas Tauras, simbolizuo-

jantis pačias kilniausias žmogaus savybes - drąsą, narsą, taurumą, sąžiningumą, o šventės laikas derinamas prie Tauraro vardo dienos - birželio 6-osios. “Tauradieniui” pasirinktas tariamas pirmojo tūkstantmečio stilius, bandant įsivaizduoti to meto žmones, jų linksmybes ir pramogas, tačiau organizatoriai siūlo čia neieškoti istorinio tikslumo, mat šventėje bus daug juokaujama ir fantazuojama.

Kaip informuoja ELTA, šių metų vienos dienos šventė yra tik įvadas į kitų metų trijų dienų programą. Renginį sudarys dvi dalys - spalvingos eitynės Vilniaus gatvėmis ir daug teatralizuotų rungtynių ant Tauro kalno, tarp jų - gladiatorių kautynės, galiūnų varžybos, pilnos statinės ridenimas į kalną, fakyry, mimų, klounų, žonglierių ir iliuzionistų pasi-

rodymai. Dalyvaus “Keistuolių teatras” su nauja programa “Rokas ir jo akmenys”, bus pristatomas Vilniaus mušamųjų projektas “Akmenų kalba”, koncertuos grupės “Nacija” ir “Rebelheart”. Pasak organizatorių, šventės programoje nebus jokių folklorinių kolektyvų, vyraus roko ir popmuzika. “Tauradienį” rengia bendrovė “Saldo grupė”, remia “Tauro” alaus darykla. Šventės biudžetas - 130 tūkst. Lt.

Ateityje šventės organizatoriai planuoja Vilniuje rengti Šiaurės šalių pilių teatrų festivalį, Vilniaus bėgimo maratoną, humoristines sėdėjimo ant stulpo varžybas prie sostinės savivaldybės, statinės ritinimą į Trakus, gatvės atlikėjų pasirodymus naujuose Vilniaus rajonuose ir kitų renginių, kuriuose aktyviai dalyvautų ir patys vilniečiai.

MUGEI RENGIAMASI PLANINGAI

Vilnius, gegužės 30 d. (ELTA). Aprimus karštomis diskusijoms dėl Lietuvos dalyvavimo Frankfurto knygų mugėje scenarijaus, mūsų šalies prisistatymo mugėje organizatoriai džiaugiasi galimybe įgyvendinti suplanuotus darbus.

Kaip Eltai sakė viešosios įstaigos “Dalyvavimo Frankfurto knygų mugėje organizacinis komitetas” direktorė Rasa Drazdauskienė, pasibaigus Lietuvos nacionalinės ekspozicijos projekto kūrimo konkursui, gegužės pabaigoje paskelbtas rangovo konkursas šiai ekspozicijai pagaminti, sukomplektuoti, įrengti, eksploatuoti ir demontuoti. Liepos pradžioje turėtų paaiškėti konkurso nugalėtojas, kurį didžia dalimi lems siūloma darbų kaina, neturinti viršyti 370 tūkst. Lt. Viena iš konkurso sąlygų - Lietuvos ekspozicija, pagal architekto Sauliaus Valiaus projektą, turės būti sumontuota per savaitę, o išmontuota per 3 dienas.

Šią savaitę skelbiamas ir konkursas išleisti 11 katalogų, kuriuose išsamiai pateikiamos pagrindinės Lietuvos nacionalinės ekspozicijos temos. Šiam tikslui skiriama per 75 tūkst. Lt. Kiekvieno katalogo anglų kalba bus išleista po 5 tūkst. egzempliorių.

Birželio pradžioje Frankfurto priemiestyje Offenbach atidarymas Lietuvos dalyvavimo mugėje organizacinio komiteto Vokietijos filialas, į kurį užsienio interesantai galės kreiptis informacijos apie Lietuvą. Patalpas biurui ir dalį techninės įrangos nemokamai suteikė Lietuvos ir Vokietijos ekonominio bendradarbiavimo agentūra.

Lietuvos organizacinis komitetas rengiasi pačiai svarbiausiai spaudos konferencijai, kuri vyks birželio 13 dieną Frankfurto centrinėje bibliotekoje “Deutsche Bibliothek”. Spaudos konferencijoje Lietuvos nacionalinę ekspoziciją ir visus pasirengimo darbus žurnalistams pristatys Lietuvos dalyvavimo tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje koordinacinės tarybos pirmininkė, kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas Saulius Žukas, R.Drazdauskienė ir Gėtės instituto Vilniuje direktorius Martinas Veldė (Martin Walde), dalyvaujant Frankfurto knygų mugės direktoriui Lorencui Rudolfui. Žiniasklaidos atstovams bus pristatomas ir Lietuvos nacionalinės ekspozicijos kompiuterinis vaizdas.

Esu Vilniaus universiteto studentė Lietuvoje.

Turiu darbo vizą keturiems mėnesiams:

birželio-rugsėjo mėn. dirbti JAV.

Ieškau gyvenamosios vietos Cleveland’e.

Galėčiau padėti buityje, prižiūrėti žmones, kuriems reikia pagalbos.

Monika Grabauskaitė,

mgrabauskaite@yahoo.com

tel.: (011) 370 273 1424

“ŠATRIJOS” KLUBO VEIKLA

Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas “Šatrija” ir Valstybinis jaunimo teatras žiūrovams pristatys šokio ir judesio spektaklį “Žuvėdra” pagal garsų Ričardo Bacho romaną “Džonatanas Livingstonas Žuvėdra”.

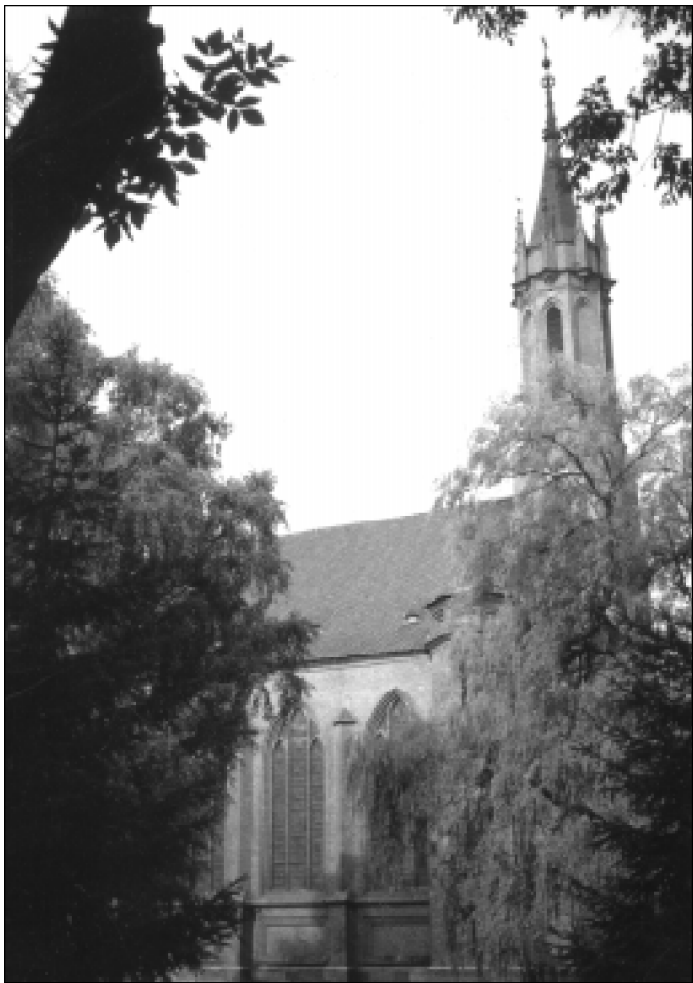
Spektaklis “Žuvėdra” yra baigiamasis Jaunimo teatro bei vaikų ir jaunimo klubo “Šatrija” vykdyto bendro projekto etapas. Projekte dalyvavo 123 klubą lankantys vaikai ir jaunuoliai iš šiuolaikinio šokio grupių “Ergo sum”, “Iliuzija”, “Terpsichorė”, “Vanduo”, “Vėjo vaikai”, “Break Dance” bei teatro studijos, vadovaujamos Valstybinio jaunimo teatro aktoriaus Sauliaus Sipaičio.

Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo klube “Šatrija” veikia net 28 įvairūs būreliai ir studijos, juos lanko per 300 vaikų bei jaunuolių. Pasak klubo vadovų, daugelis sostinės vaikų domisi šiuolaikiniu šokiu, teatru, tad jau trečius metus klube rengiamos kultūrinės programos. Jos ne tik pagyvina vaikų užimtumą, bet ir suburia panašių pomėgių jaunimą, teikia jam galimybę kūrybingai dirbti kartu su profesionaliais menininkais.

**KOLDŪNAI
MĖSOS, VARŠKĖS,
GRYBŲ, RŪKŠ.
KOPŪSTŲ, BULVIŲ**

Skambinkite:
Jodi Apanavičius
Tel.: (440) 354-4029
arba (216) 481-4614
Susitarus pristatom į namus

Druskininkų bažnyčia, kurioje pamaldos vyksta lietuviškai ir lenkiškai. V. Kačinsko nuotr.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**

passports • visas • prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Alytaus kolonijoje - jau 207 užsikrėtusieji ŽIV

AIDS centro specialistams ištyrus dar vieną kraujo mėginių siuntą iš Alytaus, nustatyti 45 nauji žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) nešiotojai šio miesto griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje.

Tokius duomenis AIDS centro laboratorijos specialistai gavo ištyrę 503 kraujo mėginius, gautus su penktąja siunta iš Alytaus. Naujausiais duomenimis, čia nustatyti jau 207 ŽIV infekuoti asmenys, informuoja ELTA.

Per kelias savaites ištirta 1 tūkst. 27 iš maždaug 1 tūkst. 950 Alytuje kalinčių nuteistųjų kraujo mėginių.

Tyrimų duomenys vis labiau patvirtina medikų nuostatą, kad Alytaus kolonija ir yra vienintelis ŽIV infekcijos židiny, nes iš kitų kolonijų gautuose kraujo mėginiuose ŽIV sukėlėjų neaptikta.

Pareigūnai slepia

Daugiau kaip šimtas aukštus postus užimančių pareigūnų laiku nepateikė Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (VTEK) savo privačių interesų valstybinėje tarnyboje deklaracijų už 2001 m. Visiems jiems gresia baudos iki tūkstančio litų. VTEK kol kas neskelbia iki gegužės vidurio gautų privačių interesų deklaracijų, tai žadama padaryti iki liepos vidurio. Privačių interesų deklaracijas iki gegužės 15 d. VTEK turėjo pateikti daugiau kaip 2100 įvairių valstybės ir savivaldybių institucijų darbuotojų.

Patenkinti klaipėdiškiai

Klaipėdiškiai labiau patenkinti gyvenimu ir savo miestu negu Vilniaus ar Kauno gyventojai. Tokia optimistinė išvada nuskambėjo vakar pristatytame Socialinių tyrimų instituto vyr. mokslinės bendradarbės, dr. Lilijos Kublickienės pranešime "Klaipėdos miesto gyventojų kultūrinė elgsena ir kultūriniai poreikiai". Tyrimą užsakė Klaipėdos savivaldybės Kultūros skyrius. Jo metu buvo apklausti 605 klaipėdiškiai. Gyvenimu apskritai patenkinti net 66,9 proc. apklaustųjų. Daugumą Klaipėdos gyventojų kultūrinis gyvenimas tenkina. Labiausiai klaipėdiškių lankomi - koncertai. Tik kas penktas bent kartą per metus nėra buvęs koncerte.

Bažnyčių išlaikymas

Lietuvoje Katalikų bažnyčia ir negausios tradicinės religinės bendruomenės pagėdautų būti išlaikomos savo tikinčiųjų. Tokia galimybė numatyta Seimo nario Rolando Pakso užregistruotoje ir laukiančioje svarstymo Seime Finzinio asmenų pajamų mokesčio pataisoje. Pagal ją asmuo du proc. nuo 15 proc. savo pajamų mokesčio galėtų skirti religinei bendruomenei arba kuriai nors nevyriausybinei organizacijai. Tokį pasiūlymą palaiko Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas Sigitas Tamkevičius ir kiti žymūs dvasininkai.

Sėkminga kepenų operacija

Iš Kauno medicinos universiteto klinikų vakar namo

išleistas devyniolikmetis klaipėdietis Evaldas Bagdonavičius, kuriam balandžio mėnesį buvo atlikta kepenų persodinimo operacija. Tai trečioji Kauno klinikose atlikta tokia operacija. E.Bagdonavičius - pirmasis pacientas, kuris išgyveno po Lietuvoje atliktos kepenų persodinimo operacijos.

Spirito fabrikėlis

Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos pareigūnai Jonavos rajone vakar išaiškino langų ploviklių filtravimo fabrikėlį. Satkūnų kaimo gyventojas V.N. kartu su dviem bendrininkais per valandą galėjo pagaminti apie 200 litrų gryno spirito. Pagalbinėse patalpose rasta apie 5 tonas langų ploviklio ir apie toną pagaminto etilo alkoholio. Iškelta baudžiamoji byla ir sulaikyti trys įtariamieji. Pareigūnai neslėpė, kad į šį fabrikėlį juos atvedė dėl Panevėžio bendrovės "Sema" veiklos atliekamas tyrimas.

Teisininkų atlyginimai

Teisėjus, savo didžiulius atlyginimus apgynusius Konstituciniame Teisme, pasekė sostinės tardytojai. Įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymui, daugelis jų gaus ketvirtadaliu mažesnę atlyginimą. Užuo tybę bylas, tardytojai priversti rengti teismui civilinius ieškinius. Bene pirmieji į Valstybės tarnybos įstatymą sureagavo Vilniaus vyriausiojo policijos komisariato Tardymo valdybos tardytojai. Gaudami vidutinę - 800 litų - algą, pareigūnai nelinkę sutikti, kad ji būtų sumažinta beveik 200 litų.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)